ΗΦΥΣΙΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. 15 — 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1903

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρὰ τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

ΟΛΙΓΟΝ ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ ΟΥΡΑΝΩ

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ

ΔΕΤΕ τοὺς ἀνὰ τὸ χάος αὐτὸ τοῦ ἀπείρου ἐγκατεσπαρμένους ἀστέρας, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος, οὓς ἐχαιρέτησαν καὶ ἐθαύμασαν, ὅπως ἡμεῖς σήμερον, ἅπαντες οἱ πρὸ αἰώνων ὑπάρξαντες πρόγονοί μας, ἐν τῇ αὐτῇ σιωπῇ τῆς νυκτός.

—Δὲν μᾶς ἐξηγεῖτε τινὰς ἐξ αὐτῶν, τοὺς καὶ κυριωτέρους ;

—Εὐχαρίστως. Ἴδετε. Οἱ ἑπτὰ ἐκεῖνοι ἀστέρες, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν μεγάλην Ἄρκτον, ὡδήγησαν τὴν ἐκστρατείαν τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὴν Κολχίδα, διὰ τὴν ἁρπαγὴν τοῦ χρυσομάλλου δέρατος. Ὡς δὲ γνωρίζετε ἐκ τῆς ἱστορίας, ὁ Ἰώβ, ὁ Ὅμηρος, ὁ Ἡσίοδος καὶ ὁ ἡδὺς Βιργίλιος ἐξύμνησαν αὐτούς, ὁ δὲ θεῖος Ἰησοῦς τοὺς ἐθαύμασεν ἐπίσης τὴν νύκτα, κατὰ τὴν διαμονὴν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἅπαντες οὗτοι οἱ ἀστέρες ἔχουσι βεβαίως λάβει μέρος ἐν τοῖς συμβάσι τῆς ἀνθρωπότητος· οὗτοι εἶδον ὁμοίως τὰς πυραμίδας ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Χέοπος, ὅπως καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Βοναπάρτου καὶ ἔλαμψαν ἐν τοῖς ἄθλοις τῶν Ἀθηναίων, ὅπως καὶ τοῖς τῶν Ρωμαίων. Ἀλλ' ἤδη ἐκεῖνοι δὲν ὑπάρχουσι πλέον, ἐν ᾧ οὗτοι ἵστανται ἔτι ἐκεῖ ἐπάνω !

Οὐδεὶς σοφὸς δύναται νὰ τοὺς ἴδῃ, χωρὶς ν' ἀναμνησθῇ τῆς ἱστορίας τῆς γῆς, τῆς παρακμῆς τῶν ἐθνῶν, λαῶν, γλωσσῶν, θρησκειῶν, ἰδεῶν, γενεῶν, παθῶν, μαχῶν κτλ. ἑπομένως δὲ καὶ τῆς σταθερότητος αὐτῶν, ὡς συμβόλων τῆς αἰωνιότητος.

— Ἀληθῶς, ἐν τῇ οὐρανίῳ ταύτῃ βίβλῳ ἀναγινώσκει τις τὴν αἰωνιότητα, σοφίαν καὶ ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

— Ναί, τὰ πάντα ἔχουσι, καθ' ἡμᾶς ποιάν τινα ἡλικίαν. Ἰδοὺ ὁ λαμπρὸς ἐκεῖνος ἀστήρ, τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς Λύρας, ὁ Βέγας, εἶναι εἷς τῶν ὡραιοτέρων ἀστέρων καὶ ὁ ἕτερος ἧττον λαμπρὸς μὲ τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνας, εἶναι ὁ Ἀρκτοῦρος, μᾶλλον ἡλικιωμένος τοῦ Βέγα, ὅστις εἶναι νεώτατος. Ὁ Ἀρκτοῦρος λέγεται καὶ Ἀρκτοφύλαξ, διότι ὅπως εἶναι ὁ ἀδάμας τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Βοώτου ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς φυλάσσων τὴν ἐξ ἑπτὰ βοῶν ἀγέλην τοῦ Βορρᾶ. Οἱ δὲ Λατῖνοι ἐκάλουν ἐπίσης τοὺς ἀστέρας τῆς μεγάλης Ἄρκτου καὶ septem triones. Τοιουτοτρόπως ἡ λέξις septentrion παρέμεινε δηλοῦσα τὸν βορράν.

— Ὁ δὲ σωρὸς αὐτῶν τῶν μικρῶν ἀστέρων μεταξὺ τοῦ ὡραίου ἐκείνου ἀστέρος καὶ τῆς Μεγάλης Ἄρκτου, τί εἶναι ;

— Εἶναι ἡ Κόμη τῆς Βερενίκης, ἧς ἡ ἱστορία εἶναι ἡ ἀκόλουθος; Θὰ γνωρίζετε τὴν ἱστορίαν τῆς Βερενίκης, τῆς ἀδελφῆς καὶ συζύγου τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, τοῦ Εὐεργέτου. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐν Αἰγύπτῳ ἦτο τοῦτο συνήθεια καὶ ἠγαπῶντο. Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἐμάχετο τότε πρὸς τὸν ἀδελφόν του καὶ γείτονα

Σέλευκον, Βον βασιλέα τῆς Συρίας, ὅτε ἡ Βερενίκη ἐν τῇ λύπῃ αὐτῆς ἀποφασίζει νὰ θυσιάσῃ τὴν κόμην της, ἥτις ἦτο θαυμασία, ὅπως ἐξευμενίσῃ τοὺς θεούς, ἐὰν ἤθελεν ὁ ἐραστής της ἐπιστρέψει νικητής. Τούτου δὲ ὄντως γενομένου, ἡ Βερενίκη ἐστερήθη τοῦ ὡραιοτέρου αὐτῆς στολίσματος, πλὴν κατὰ δυστυχίαν ἡ κόμη αὐτῆς κατατεθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης, ἐκλάπη ἐκεῖθεν. Ὁ βασιλεὺς τότε κατεστενοχωρήθη πολύ, τὴν δὲ ἀπελπισίαν αὐτῶν θέλων νὰ πραύνῃ ὁ ἀστρονόμος Κόνων, ἐπέδειξε τὴν ἰδίαν ἐσπέραν τοῖς νέοις συζύγοις τὴν κόμην τῆς Βερενίκης λάμπουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔνθα ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης μετεκομίσθη.

Ὁ Καλλίμαχος συνέταξε περὶ τούτου ποίημα, ὅπερ ὁ Κάτουλλος μετέφρασεν εἰς ἐλεγεῖον.

— Τί θελκτικὰ ἐπεισόδια, ὅπου ἔχει ὁ οὐρανός! Εἶναι πλήρης ἀπὸ ἱστορίας, ἀναμνήσεις καὶ παραδόσεις.

— Ἀληθείας, εἰπέτε μᾶλλον, καθόσον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ τις γεγονότα πάσης φύσεως καὶ χρόνου. Τραγικὰ καὶ μή, ὅπως θέλετε. Παρατηρήσατε καὶ τοὺς ἀστέρας τῆς Κασιοπείας καὶ τρομάξατε. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν σφαγῶν τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, ὅλη ἡ Εὐρώπη εἶδεν ἐκεῖ παράδοξον τότε φαινόμενον. Κόσμον ἐν πυρᾷ. Ἐκεῖ, πλησίον τοῦ μικροῦ ἐκείνου ἀστέρος, ἔλαμψεν αἰφνιδίως λαμπρὸς ἀστὴρ παμμεγέθης. Ἦτο δὲ ἡ 11η Νοεμβρίου τοῦ 1572

Ἦτο τοσοῦτον μέγας καὶ ὁρατός, ὥστε ἐφαίνετο καὶ τὴν ἡμέραν. Ἐπὶ πέντε δὲ μῆνας ἐκυριάρχει τῶν πρώτου μεγέθους ἀστέρων καὶ εἶτα βαθμηδὸν ἐσμικρύνθη, ἄχρις ὅτου ἐξηφανίσθη μετὰ δεκαεπτὰ μῆνας. Ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος κατετρόμαξε, διότι ἐπίστευον ἔτι τότε, ὅτι ἡ Γῆ εὑρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σύμπαντος. Οἱ ἀστρολόγοι ἐφαντάσθησαν, ὅτι ἦτον ὁ ἀστὴρ τῶν Μάγων, προαγέλλων ἐκ νέου τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Θεανθρώπου καὶ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ἔκτοτε δὲν ἐνεφανίσθη, ἀλλ' ἴσως καὶ πάλιν ἐπανίδομεν παρομοίαν ἀνάφλεξιν οὐρανίου κόσμου. Ἐν τούτοις ἐσημειώσαμεν καλῶς τὴν θέσιν τῆς ἐμφανίσεως ἐκείνης, ἥτις ἐδήλωσε τὸ τέλος κόσμου τινὸς ἢ μᾶλλον ὁλοκλήρου συστήματος κόσμου.

—Μὴ νομίσητε, ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶναι εἰκὼν ἡσυχίας καὶ σιωπῆς ἢ ἀπονεκρώσεως, ὅσον ἥσυχος καὶ ἂν φαίνηται, καθόσον ἀπανταχοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ ὁ ἱστοριογράφος παρίσταται διαρκῶς πρὸ θαυμασίων φαινομένων. Καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ ἐν τῇ Κασιοπείᾳ, ὁ μικρὸς ἐκεῖνος ἀστήρ, ὁ μόλις ὁρατὸς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, ταξειδεύει ἀνὰ τὸ ἀχανές, διανύων ταχύτητα πλέον τῶν διακοσίων χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον! Πρὸ τεσσάρων χιλιάδων ἐτῶν, ἦτο γείτων τοῦ ἀστέρος Ἄλφα, ὃν βλέπετε ἐκεῖ, καὶ μετὰ ἓξ χιλιάδας ἔτη θὰ ᾖθάσῃ τὸν πρὸς ἀνατολὰς ἀστέρα ἐκεῖνον. Συλλογισθεῖτε ὀλίγον, τί εἶναι ταχύτης δώδεκα χιλιάδων χιλιομέτρων κατὰ λεπτὸν τῆς ὥρας!

— Συναντήσεις ἀστέρων δύνανται νὰ γίνουν!

— Πῶς ὄχι! καὶ ταύτας ἐπεξηγοῦσιν αἱ συνήθως ὁρώμεναι αἰφνιδίως ἀναφλέξεις ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐξ ὧν παρετηρήθησαν μέχρι τοῦδε εἴκοσι πέντε, ὡς καὶ ἀναστάσεις ἐσβεμμένων ἀστέρων. Τί φοβεραὶ συγκρούσεις σφαιρῶν!

— Πῶς ὀνομάζεται ὁ ἐκεῖ πλησίον τοῦ Περσέως, λαμπερὸς ἀστήρ;

— Ἄ. εἶναι ὁ Ἀλγώλ, ὁ ἀστὴρ τοῦ Διαβόλου, ἡ Κεφαλὴ τῆς Μεδούσης, καὶ εἶναι ἐπίσης πολὺ περίεργος ἀστήρ. Καθ' ἑκάστην δευτέραν ἡμέραν πίπτει ἀπὸ δευτέρου μεγέθους εἰς τέταρτον. Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἐκλείψεως, προερχομένης ἐκ τῆς διαβάσεως σκοτεινοῦ σώματος πρὸ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τούτου ἡλίου.

— Γνωρίζετε βεβαίως ἄλλα ἡλιακὰ συστήματα διαφορετικὰ τῶν ἡμετέρων;

—Βεβαίως, διάφορα ὡς τὸ τοῦ Ἀλγώλ τοῦ ἀστέρος Δέλτα τοῦ Κηφέως, ὃν βλέπετε ἐπίσης ἐκεῖ, τοῦ ἀστέρος Ὑ τοῦ Ὀφιούχου, ἅτινα ἀπεκαλύφθησαν, διότι διατρέχουσι τροχιὰν ἐν τῷ αὐτῷ σχεδίῳ τῆς ἡμετέρας ἀκτῖνος. Ἕτερα δὲ συστήματα, ὡς τὸ τοῦ Συρίου, Προκύονος, Κάστορος, ἀνεκαλύφθησαν ἐκ τῆς ἕλξεως τῶν δορυφόρων αὐτῶν. Ὥστε ἤδη, δὲν νομίζομεν πλέον, ὅτι τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν ἐν τῷ σύμπαντι.

— Ὦ! εἷς διάττων ἀστήρ! τί ὡραῖος ὅπου ἦτον! Ποῦ ἔπεσεν;

— Ἐσταμάτησε. πλησίον ἑνὸς ἀστέρος, πολὺ περιέργου ἐπίσης, τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κηφέως, ὃν ὁ Γουλιέλμος Χέρυχελ ἀπεκάλει Garnet Sidus, ἀστέρα ροδόχρουν καὶ ὅστις ἔχει θαυμασίαν διαύγειαν. Ποικίλλει μεταξὺ τοῦ τετάρτου καὶ ἕκτου μεγέθους καὶ εἶναι ἥλιος σβεννύμενος. Ἔζησε δὲ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, ἐφώτισε κόσμους. ἐποχὰς καὶ ὑπάρξεις καὶ ἤδη τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἀναλαμπὰς διαχέει μετὰ βραδείας ἀγωνίας. Ὁσάκις τὸν παρατηρῶ, ἀναμιμνήσκομαι τῶν ἐκεῖ ἤδη θανόντων καὶ ψυχορραγούντων. Ὁ ἐσβεμμένος αὐτὸς ὀφθαλμὸς τοῦ παρελθόντος μᾶς παρατηρεῖ, χωρὶς νὰ μᾶς ἀντιλαμβάνεται πλέον, ὡς κρύσταλλος ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἀμαυρωθείς.

Ἦτο νέος πρὸ τῆς Γῆς μας. Ἦτον ἀστὴρ τοῦ παρελθόντος.

— Ὥστε καὶ ὁ οὐρανὸς ἔχει τραγωδίας καὶ δράματα.

— Θὰ ἰδῆτε διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀστέρας ἐρυθροὺς ὡς σταγόνας αἵματος μαργαρίτας ρουβινίου λάμποντας ἐν τῷ στερεώματι. Ὁ οὐρανὸς φαίνεται ὡς εἰκὼν τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Θανάτου! ἀλλὰ δὲν εἶναι οὕτως. Ἡ φαινομενικὴ αὕτη ἀκινησία καὶ πανάρχαιος γαλήνη ἀπατᾷ τὰς ἐντυπώσεις μας. Δὲν ἐννοοῦν οἱ ἄνθρωποι τὸν οὐρανόν. Τοὐναντίον ἐκεῖθεν πηγάζει ἡ ζωή, ἡ κίνησις, ἡ δύναμις. ἡ ἐνέργεια, τὸ φῶς, ἡ θερμότης, ὁ ἥλιος! Ἀλλ' ἥλιοι εἶναι πλεῖστοι, ἀναρίθμητοι, διατρέχοντες τὴν ἄβυσσον τοῦ ἀπείρου καὶ φωτίζοντες τοὺς πλανῆτας. Αἱ δ' ἡμέτεραι τεχνικαὶ δυνάμεις. καὶ αὐτοὶ οἱ φοβεροὶ σεισμοί, τὰ ἠφαίστεια, αἱ τρικυμίαι καταιγίδες καὶ κεραυνοὶ εἰσὶ παιδικὰ μειδιάματα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς οὐρανίους ταύτας κολοσιαίας δυνάμεις. Ἡ γῆ μας εἶναι μικροσκοπικὸς πλανήτης ἐν τῇ σωρείᾳ τῶν οὐρανίων σφαιρῶν, ὅπως ὁ Ἄρης. Ἑρμῆς. Ἀφροδίτη κτλ. ἅπασαι δὲ αἱ ἀνθρώπινοι περὶ αὐτῆς ἰδέαι εἰσὶ σφαλεραί.

Εὐτυχῶς ἡ ψυχὴ κυριαρχεῖ τοῦ σώματος, ἡ δὲ ἐπιστήμη τὴν διαφωτίζει.

— Ὥστε πάντοτε θὰ ἔχωμεν νὰ σπουδάζωμεν ἐν τῷ οὐρανῷ.

— Καὶ ἑκατὸν χιλιάδας ἔτη νὰ ἔχῃ τις νὰ ζήσῃ, οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν μέρος τῶν μυστηρίων τῆς Φύσεως δύναται νὰ μάθῃ. Θὰ ἐνθυμῆσθε τὸ αἴνιγμα τοῦ Τιμαίου πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν: «Τί εἶναι κύκλος, οὗτινος τὸ κέντρον εἶναι πανταχόσε καὶ ἡ περιφέρεια οὐδαμοῦ;»

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὁ Θεός.

Ὁποῖον μεγαλεῖον τὸ ἄπειρον αὐτὸ τῆς φύσεως! Ἴδετε καὶ τοὺς ἀστέρας ἐκείνους τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὰ ἐκεῖ φερόμεθα, ὑπὸ τοῦ ἡλίου μας ὁδηγούμενοι. ὡς ἐπιβάται ἐπὶ πλοίου. Παρατηρήσατε καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Γαλαξίου, ὅπερ φαίνεται εἰς δύο οὐράνια ρεύματα διχασμένον. Ἐκεῖ εἶναι ὁπὴ τις ἐν τῷ ἀστερόεντι οὐρανῷ. Φέρετε τὸν νοῦν σας διὰ μέσου καὶ φαντασθεῖτε τὴν γῆν ἐκεῖ θὰ σᾶς φανῇ οὐχὶ οἷα εἶναι σήμερον, ἀλλ' ἀλλ' οἷα ἦτο πρὸ πέντε χιλ. ἐτῶν.

Παρατηρήσατε καὶ τὸν τρίτον αὐτὸν ἀστέρα τῆς Ἀνδρομέδας. Τὸν νομίζετε λευκὸν καὶ ἁπλοῦν καὶ ἂν τὸν ἰδῆτε ἐν τῷ τηλεσκοπίῳ, θὰ ἰδῆτε ἥλιον χρυσοῦν πέριξ τοῦ ὁποίου φέρεται ἕτερος ἥλιος πρασίνου σμαράγδου, πέριξ τοῦ ὁποίου στρέφεται πάλιν ἕτερος σαπφειρο κυανοῦς ἥλιος. Τώρα φαντασθεῖτε τί φανταστικὰς ἀποχρώσεις θὰ διαχέοιν εἰς τοὺς πέριξ αὐτῶν κόσμους καὶ ὁπόσον ὠχρὸς καὶ πτωχὸς ὁ ἡμέτερος ἥλιος εἶναι ἀπέναντι τῶν θαυμασιωτήτων αὐτῶν!... Ἰδέτε ἐν τῷ Κύκνῳ. τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον ἀστέρα, εἶναι ὁ Ἀλβιρέος, ἔνθα συζεύγνυνται δύο μεγαλοπρεπέστατοι ἥλιοι. ἐξ ὧν ὁ μὲν διαχέει πέριξ αὐτοῦ λαμπροτάτην φωταύγειαν, ὁ δὲ ἄλλος κυανοῦς ἀκτινοβολεῖ ἐν ἀποχρώσει σαπφειροειδεῖ. Καὶ ἐκεῖ ὁ Δελφὶν καὶ παρέκει ὁ Μιζάρ. δύο ἕτεροι οὐράνιοι ἀδάμαντες.

Καὶ πάντα ταῦτα πορεύονται ἐν τῷ ἀπείρῳ μετὰ ταχύτητος ἑκατόν, διακοσίων καὶ τριακοσίων χιλ. μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον! Εἶναι τοῦτο σοφία ἢ τρέλλα! καὶ ποῦ καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν πορεύονται; ποῦ ἡ ἀρχὴ καὶ ποῦ τὸ τέλος ὅλων αὐτῶν; ἄβυσσος! ἄβυσσος ἀκατανόητος δι' ἡμᾶς ἔτι!

Καὶ ἤδη ἀπέναντι πάντων τούτων τί εἶναι τὸ χρῆμα, ἡ φιλοδοξία, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ δόξα αἱ τιμαί. ἡ ἀπάτη καὶ τὰ τοιαῦτα; Ἡ ἀνθρωπότης καταρρέει ἐξ ἀμαυρότητος καὶ ἐξαφανίζεται πρὸ τῆς ἀληθείας τῆς θείας ἐπιστήμης!

Φ. ΠΡΑΝΤΖΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Δέον πάντοτε νὰ σκέπτεταί τις ὅ,τι λέγει, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ λέγῃ ὅ,τι συλλογίζεται.

Ἡ αἰτία τῆς μὴ εὐδοκιμήσεως τῶν περισσοτέρων γάμων, εἶναι, ὅτι αἱ νεάνιδες τὸν περισσότερον καιρὸν των διανύουσιν εἰς τὸν στολισμὸν τοῦ σώματος, ἢ εἰς τὸν στολισμὸν τῆς ψυχῆς.

Ἡ νεότης εἶνε ἡλικία, καθ' ἣν δὲν ἔχει τις γνῶσιν τοῦ παρόντος, δὲν προβλέπει τὸ μέλλον καὶ δὲν δύναται νὰ οἰκονομήσῃ τὸ παρόν.

Ἡ γυνὴ ἡ ἐναβρυνομένη διὰ τὸ κάλλος της, δὲν ἔχει τι ἀξιολογώτερον νὰ ἐπιδείξῃ.

Ἀληθὴς πλοῦτος τῆς ζωῆς εἶνε ἡ στοργή, ἀληθὴς δὲ πτωχεία ὁ ἐγωϊσμός.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΩΝ ΚΟΜΗΤΩΝ

Σ γνωσόν, οἱ κομῆται διαγράφουσι τροχιὰς λίαν ἐπιμήκεις, δὲν ἀνήκουσιν ἀρχῆθεν εἰς τὸ ἡλιακὸν ἡμῶν σύστημα, διατρέχουσι δὲ τὸ ἄπειρον, μεταβαίνοντες ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἡλιακοῦ συστήματος εἰς τὸ ἕτερον.

Οἱ κομῆται ἐμφαίνονται ἐπί τινας ἡμέρας, πολλάκις δὲ καὶ ἐπί τινας μῆνας καὶ εἶτα ἐξαφανίζονται· ἐνίοτε δὲ καὶ διχοτομοῦνται ἢ διαιροῦνται εἰς περισσότερα τεμάχια, πίπτοντα σωρηδὸν κατὰ πυρίνους γραμμὰς καθέτως, μετὰ κρότου, ἐν εἴδει ἐκρήξεων, ὁμοιαζουσῶν πρὸς πυροτεχνήματα.

Ἡ γῆ πολλάκις συνηντήθη μετὰ τεμαχίων κομήτου, χωρὶς νὰ προξενηθῇ ταύτῃ οὐδὲν κακόν. Συνεπείᾳ τούτου πιστεύεται παρὰ πολλῶν, ὅτι οἱ κομῆται δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ διαιρεθῶσιν εἰς πολλὰ τεμάχια καὶ δὴ νὰ καταστραφῶσι, μετατρεπόμενοι εἰς ἐλάχιστα μόρια. Πολλοὶ δὲ φρονοῦσιν, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ διάττοντες ἀστέρες, δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς λείψανα τῶν κομητῶν.

Ὁ ἐμφανισθεὶς κομήτης τῷ 1680 κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Χάλεϋ εἶχεν ἤδη ἐμφανισθῇ τῷ 531 καὶ τῷ 43 π. Χ. κατὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὡς καὶ τῷ 1106 μ.Χ. Ὥστε ἐνεφανίσθη καὶ ἐν ὥρᾳ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἐν ὥρᾳ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου· δι' ὅπερ καὶ κατέστη διάσημος καὶ διὰ τὸ μυθιστόρημα, ὅπερ συνέγραψε περὶ αὐτοῦ ὁ ἄγγλος Οὐΐστων, καὶ διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Νεύτωνος, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ θεωρία τῶν κομητῶν.

Ὁ κομήτης οὗτος διῆλθεν ἐγγύτατα τοῦ ἡλίου, χωρὶς νὰ πυρποληθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἢ συγχωνευθῇ μετ' αὐτοῦ, ὅπερ εἶνε ἀκατανόητον καὶ ἀπίστευτον. Τὴν 8ην Δεκεμβρίου τοῦ 1680 περιέκαμψε τὸν ἥλιον ἐξ ἀποστάσεως 230 χιλιάδων λευγῶν καὶ μετὰ ταχύτητος 480 χιλιάδων λευγῶν καθ' ὥραν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 500 χιλιάδας μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ὑποστὰς δὲ θερμότητα ἴσην ἐκείνης, ἣν θὰ ἠσθανόμεθα, ἂν εἴχομεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ κατὰ θερινὴν ἡμέραν 25,600 ἡλίους!

Ὁ πελώριος οὗτος κομήτης, οὗτινος ἡ οὐρὰ εἶχε μῆκος 60 ἑκατομμυρίων λευγῶν, ἀπομακρύνεται τοῦ ἡλίου 31,635,000,000 λεύγας, ἡ δὲ πιθανὴ περίοδός του διαρκεῖ 88 αἰῶνας, ἤτοι 44 αἰῶνας διὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν του καὶ ἰσαρίθμους διὰ τὴν ἐπιστροφήν του.

Τὸ δὲ περιεργότερον, ὅτι ἂν ὁ κομήτης οὗτος περιγράψῃ τὴν τροχιὰν αὐτοῦ ἐν διαστήματι 376 ἐτῶν, θὰ φθάσῃ τῷ 2,031 εἰς τὴν ἄκραν τῆς πορείας του· εἰς δὲ τὴν ἐπιστροφήν του, ἥτις γενήσεται τῷ 2,219 θὰ ὁρμήσῃ ἐκ νέου πρὸς τὸν ἥλιον, ὅπως τὴν φορὰν ταύτην πυρποληθῇ ἴσως ὑπ' αὐτοῦ καθ' ὁλοκληρίαν.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Χαλδαίων καὶ Ἑλλήνων ἀστρονόμων παρετηρήθησαν 929 κομῆται, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ τηλεσκοπίου ἀνεκαλύφθησαν πολλοὶ ἄλλοι.

Κατὰ μέσον δὲ ὅρον παρατηροῦνται κατ' ἔτος 6—7 κομῆται.

Γεννᾶται ἤδη ἡ ἐρώτησις πόσοι κομῆται ὑπάρχουσιν εἰς τὸ ἀπέραντον αὐτὸ χάος. Κατὰ τὸν Κέπλερον ὑπάρχουσι τοσοῦτοι, ὅσοι ἰχθύες εἰς τὸν ὠκεανόν, οὐδὲν δὲ τὸ παράδοξον, καθόσον, ἂν ἀπὸ εἴκοσιν αἰώνων ὑπῆρχον τὰ τηλεσκόπια καὶ παρετηροῦντο δι' αὐτῶν, θὰ ἀνεκάλυπτον 8—9 χιλιάδας κομῆτας διελθόντας πρὸ ἡμῶν. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι οἱ ἡμίσεις τῶν κομητῶν διέρχονται ἀπαρατήρητοι καὶ μάλιστα ὅταν ἡ νεφελώδης κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ παρακωλύει τὴν ἐξερεύνησιν αὐτῶν. Ἑπομένως ἕως 20,000 κομῆται διῆλθον ἐγγὺς ἡμῶν ἐν διαστήματι 2,000 ἐτῶν.

Ἂν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὸ ἀπέραντον χάος, οἱ κομῆται δύνανται ν' ἀριθμηθῶσι οὐχὶ πλέον καθ' ἑκατομμύριο, ἀλλὰ κατὰ δισεκατομμύρια.

Π...

ΑΠΑΝΘΡΩΠΑ ΦΥΤΑ

Τὸν ἰδιότροπον τοῦτον τίτλον ὀφείλομεν εἰς τὸν ἀμερικανὸν κ. Ἀρθοῦρον Χάρβεϋ, ὅστις ἀποκαλεῖ ἀπάνθρωπον καὶ σκληρὸν τὸ Φυσίανθον, (Physianthus albens) φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀσκληπιωδῶν, περιγράφων τοῦτο, ὡς ἑξῆς:

Τὰ ἀσκληπιώδη χαρακτηρίζονται ὑπὸ κάλυκος διηρημένου εἰς 5 μέρη, μιᾶς γαμοπετάλου στεφάνης καὶ 5 κρόκιδῶν στημόνων, συγκεκολημένων κατὰ τὴν βάσιν, ἐν οἷς περιέχονται 2 ὠοθῆκαι, βασταζόμεναι ὑπὸ σαρκώδους στήμονος, ἐκ τῆς κορυφῆς οὗτινος κρέμανται 5 μικροὶ στήμονες, φέροντες γῦριν.

Ἡ οἰκογένεια αὕτη περιλαμβάνει πλέον τῶν 600 εἰδῶν, ὧν τὰ πλεῖστα εἶνε φυτὰ ὡραιότατα καὶ ἀναρριχώμενα.

Τὸ Φυσίανθον εἶνε καὶ αὐτὸ φυτὸν ἀναρριχητικόν, κατάλληλον διὰ τὰς σκιάδας τῶν κήπων, ἀνθεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ μέσου τοῦ θέρους.

Τὰ ἔντομα ἑλκόμενα ἐκ τῆς μεθυστικῆς αὐτῶν εὐωδίας καὶ πρὸ πάντων αἱ ἀθῶαι χρυσαλίδες, ἀνύποπτα βυθίζουσι τὰς προβοσκίδας αὐτῶν ἐντὸς τῆς στεφάνης τῶν ἀνθέων, ἐλπίζοντα, ὅτι θὰ ἀντλήσωσιν ἡδύτατον νέκταρ, ὅτε τὰ δυστυχῆ αἰχμαλωτίζονται, ὡς οἱ μῦς ἐν τῇ παγίδι.

Τὸ φυτόν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, κέκτηται διπλῆν ὠοθήκην, περιεχομένην μεταξὺ στημόνων, οἵτινες ἐν τῷ Φυσιάνθει εἰσὶν ὀδοντωτοὶ πρίονες καὶ ἐνῷ κατ' ἀρχὰς εἶνε ἁπαλοί, εἶτα, ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ὡριμάνσεως τῆς ἀνθήλης, δηλαδὴ τοῦ μέρους τοῦ στήμονος ἐν ᾧ περιέχονται τὰ σπέρματα, σκληροῦνται.

Τὸ ἀπάνθρωπον φυτὸν Φυσίανθον.

Ὅταν λοιπὸν χρυσαλίς τις, ζητοῦσα ν' ἀντλήσῃ νέκταρ, βυθίζῃ ἐντὸς τῆς στεφάνης τὴν προβοσκίδα της, αὕτη ὀλισθαίνει ἐντὸς τῆς ἀπίστου ἐντομῆς, ὅθεν ἀδύνατον εἶνε πλέον νὰ τὴν ἀποσύρῃ, μένουσα οὕτως αἰχμάλωτος.

Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε, ὅτι οὐδόλως δικαιολογεῖται ἡ τοιαύτη σκληρότης τοῦ Φυσιάνθου. Διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα φυτὰ συλλαμβάνοντα ζῶα, ὡς ἡ Διοναία, ἡ Δροσαίρα κ.τ.λ. ἀλλὰ τοὐλάχιστον χρησιμοποιοῦσι τὴν λείαν ταύτην ὡς τροφήν, ἐνῷ τὸ Φυσίανθον κρατεῖ αἰχμαλώτους τὰς δυστυχεῖς χρυσαλίδας, αἵτινες ἀδίκως ἀποθνήσκουσι τῆς πείνης.

Αἱ ἐπισκέψεις τῶν ἐντόμων δὲν εἶνε ἐν τούτοις πάντοτε ἀνωφελεῖς εἰς τὰ φυτὰ ταῦτα, ὧν ἡ γῦρις μὴ οὖσα εὔθρυπτος, δὲν διασπείρεται εὐκόλως· ἔντομα λοιπὸν τινά, πλέον ζωηρὰ καὶ εὐκίνητα, διαφεύγουσι τὴν παγίδα, συναποφέροντα ὅμως καὶ γῦριν, δι' ἧς καθήμενα ἐπὶ ἄλλων ἀνθέων γονιμοποιοῦσι ταῦτα.

Μάλιστα ὁ κ. Ἀρμστρογκ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Φυσίανθον ἐν Καναδᾷ, εἶνε ἐκτεθειμένον εἰς τὰς προσβολὰς ζωηροτέρων χρυσαλίδων καὶ μικρῶν τινων πτηνῶν, ἅτινα καταστρέφοντα αὐτὴν τὴν παγίδα, φεύγουσι κομίζοντα τὴν γῦριν ἐπὶ ἄλλων ἀνθέων.

Ἕτερον ἀπάνθρωπον φυτὸν εἶνε καὶ τὸ Cnicus discolor, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει μεγάλος τις ἀδήν, ἐκχύνων χυμὸν γλοιώδη, οὗτινος πλεῖστα ἔντομα ὀρέγονται. Διάσημοι βοτανικοί, μελετήσαντες τὸ φυτὸν τοῦτο βεβαιοῦσιν, ὅτι εἶδον ἐπὶ τῶν ἀνθέων αὐτῶν πλεῖστα ἔντομα, ὧν πολλὰ ἦσαν αἰχμάλωτα, καὶ τινα δὲ ἦσαν ἀπεξηραμένα τόσον, ὥστε ἐπὶ ἁπλῆ ἐπαφῇ ἔπιπτον εἰς κόνιν.

Ἡ σκληρότης καὶ τούτου τοῦ φυτοῦ μένει ἀνεξήγητος εἰσέτι. Διατὶ αὕτη ἡ ὕπουλος ἐξολόθρευσις τῶν ἐντόμων, ἅτινα εἶνε ὠφελιμώτατα εἰς τὰ φυτὰ ταῦτα, διευκολύνοντα μεγάλως τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν;

ΑΝ-ΠΡΙΝ

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩ

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΠΑΤΗΡ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ
ΑΓΓΕΛΟΙ—ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΙ—ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ—ΣΕΡΑΦΕΙΜ κτλ.

Ἡ σκηνὴ συμβαίνει ἐν τοῖς δώμασι τοῦ Αἰωνίου τὴν παραμονὴν τοῦ ἔτους.

Ἀσυνήθης κίνησις ἐπικρατεῖ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Αἰωνίου. Οἱ ὑπουργοὶ καὶ ὑφυπουργοὶ τῶν διαφόρων πλανητῶν πηγαίνο-ἔρχονται. Οἱ πτερωτοὶ ὑπηρέται διασχίζουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τὸ κενόν. Ὁ πατὴρ εἰς τὸν θρόνον του ἐκτάκτως εὔθυμος τὴν ἡμέραν ταύτην. Ὁ ἄνευ σύρματος τηλέγραφος, κωδωνίζει διαρκῶς. Ἄπειρα δὲ μικρὰ Χερουβεὶμ παραλαμβάνουν τὰ δισεκατομμύρια τῶν τηλεγραφημάτων. Μετ' οὐ πολὺ νεῦμα τοῦ Αἰωνίου καλεῖ τοὺς Κόσμους εἰς τὴν ἀναφοράν. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς, κατόπιν ἄλλων κατάκοπος, μόλις κρατούμενος εἰς τοὺς πόδας του, μὲ τὰ ἴχνη μακρῶν ἀϋπνιῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου του, φθάνει καὶ αὐτὸς καὶ ὑποκλίνεται πρὸ τοῦ Αἰωνίου, μὲ ὀγκώδη φάκελλον ὑπὸ μάλλης.

Ζεύς. Ὁ φάκελλός σας εἶνε πολὺ ὀγκώδης σήμερον, κύριε Ὑπουργέ. Ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς πλανήτης δὲν σᾶς ἀφίνει ἡσυχίαν.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ἡ Αἰωνιότης σας γνωρίζει τὰ βάσανά μου. Ἐὰν μείνω ἄλλο ἓν ἔτος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, θὰ παραφρονήσω . . .

Ζεύς. Ἀναγνωρίζω τὰς ὑπηρεσίας σας. Ἐὰν ὁ μικρὸς αὐτὸς πλανήτης δὲν μ' ἔκαμνε τόσον συχνὰ νὰ διασκεδάζω, βεβαιωθῆτε, ὅτι θὰ τὸν εἶχα καταστρέψει πρὸ πολλοῦ. Σᾶς συστήνω νὰ μὴ τὸν λαμβάνετε καὶ τόσον ὑπ' ὄψιν. Ὀλιγώτερος ζῆλος!

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς. (ἱλαρώτερος) Ἄς μοῦ ἐπιτρέψῃ ἡ Αἰωνιότης σας νὰ ἐξομολογηθῷ, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀκολουθῶ τὴν ἐντολήν σας. Ἐὰν δὲν τὸ ἔκαμνα . . .

Ζεύς. Καλῶς. Καὶ τί νέα ἔχετε σήμερον;

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Αἱ εὐχαὶ μᾶς ἐπλημμύρησαν. Ὁ ἀσύρματος τοῦ Ὑπουργείου μου κοντεύει νὰ σπάσῃ. Οἱ πρωτοκολληταὶ δὲν προφθάνουν νὰ παραλαμβάνουν τὰς ἀναφορὰς τῶν κατοίκων τῆς Γῆς. Σᾶς ἔφερα τὴν πρώτην δόσιν.

Ζεύς. Ἄς ἴδωμεν . . . Σᾶς ἀκούω.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς. (Ἀναγινώσκει. Ἱλαρότης εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀρχαγγέλων. Εἶτα ψιθυρισμοί, ἐπιδοκιμασίαι, σχετλιασμοί. Ὁ Αἰώνιος μ' ἓν βλέμμα ἐπαναφέρει τὴν τάξιν).

Ἐν πρώτοις ἔχομεν ἀρκετὰ δισεκατομμύρια εὐχῶν μακροβιότητος, εὐτυχίας καὶ ἄλλων πολλῶν ἀγαθῶν ἐκ μέρους ὑπαλλήλων πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των, δεσποινῶν πρὸς τοὺς γονεῖς των καὶ γαμβρῶν πρὸς τὰς πενθερὰς των κτλ. κτλ. Θέλετε νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν;

Ὁ Ζεύς (μειδιῶν). Ἀκριβῶς. Νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὅλαι ἀπὸ τὴν πρώτην ὡς τὴν τελευταίαν. Εἶνε αἱ εὐχαὶ τὰς ὁποίας εἰσακούω πάντοτε καὶ εἶνε μία ἐκδούλευσις, τὴν ὁποίαν μ' ἀρέσει νὰ προσφέρω ἕκαστον ἔτος εἰς τὸν Ἕκπτωτον τοῦ Οὐρανοῦ. Ἄς χαροῦν. Ἤδη σύντομα νὰ μὴ μὲ ἐνοήσουν οἱ ἄλλοι, ὅτι χαρίζομαι.

Ἄγγελος (ἐν βίᾳ). Μεγάλη βοὴ ἀναβαίνει, ὦ Ζεῦ, ἀπὸ τὸν Ἅδην. Τὰ πονηρὰ πνεύματα ἐπευφημοῦν τὸ ὄνομά Σου. Καὶ ζητοῦν . . . (Ὁ Ἄγγελος ἀποσύρεται).

Ὁ Ζεύς (πρὸς τὸν Ὑπουργόν του). Δὲν σοῦ ἔλεγα; Διατάξατε ἀμέσως νὰ ἐκτελεσθοῦν ὅλαι αἱ εὐχαὶ καὶ φύγετε. Μὲ ἤκουσαν ἀπὸ τὸν Ἅδην.

(Ὁ Ὑπουργὸς παραδίδει τὸν σχετικὸν φάκελλον εἰς ἕνα ἄγγελον, ὅστις φεύγει δρομαίως, σφυρίζων ἕνα εὔθυμον σκοπὸν καὶ λέγει):

Ὁ Ὑπουργός. Μὰ ἔχομεν δικαιώματα.

Ζεύς. Ἔπειτα; Λέγε... Ἐμπρός. Σύντομα.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ἔπειτα ἔχομεν ἀρκετὰ δισεκατομμύρια εὐχῶν, περὶ Κίνας καὶ Κορέας, Κρήτης καὶ Μακεδονίας, Κούβας καὶ Μαντζουρίας, Αἰγύπτου καὶ Ἀβυσσινίας, Ἀλσατίας καὶ Λωραίνης.

Ὁ Ζεύς. Ὥστε ἐξακολουθεῖ ἀκόμη αὕτη ἡ τρέλλα εἰς τὸν μικρὸν πλανήτην; Ἂν ἐξακολουθήσῃ αὐτὸ τὸ κακόν, ὁ εὔθυμος αὐτὸς πλανήτης θὰ μεταβληθῇ εἰς τραγικὰς μεταναστεύσεις καὶ ἁρπαγὰς λαῶν, ὡς τὸ πάλαι. Εἴπαμεν νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸν καὶ νὰ ἡσυχάσουν πλέον οἱ λαοί μου καὶ νὰ ἐργάζονται ἐφ' ἑξῆς ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Δὲν τὰ καταλαμβάνουν αὐτά, ὦ πάνσοφε πάτερ.

Ὁ Ζεύς. Μὰ δὲν τοὺς ἔδωσα νὰ ἐννοήσουν τέλος πάντων, ὅτι ὁ σκοπός μου εἶναι ἄλλος, νὰ συνενώσω ὅλα τὰ ἔθνη καὶ ὅλους τοὺς λαοὺς εἰς ἕνα ποίμνιον καὶ ἕνα ποιμένα, καὶ αὐτὰ ὅπου ζητοῦν εἶναι πλέον περιττά;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Δηλαδὴ κοσμοκρατορία; δὲν τὴν θέλουν, Πανύψηλε, προτιμοῦν τὸ «Διαίρει καὶ Βασίλευε».

Ὁ Ζεύς. Μὰ τότε θὰ τὸ κάμω διὰ τῆς βίας ἐγὼ καλείτερον καὶ θὰ στείλω ἐκ νέου κατ' αὐτῶν ἐπιδημίας καὶ λιμούς, ἀνομβρίας καὶ πλημμύρας, πολέμους καὶ σεισμούς . . . .

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Χά, χά, χά . . .

Ὁ Ζεύς. Τί γελᾶς; ἄθλιε, τί; . .

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Δὲν τὰ φοβοῦνται αὐτὰ πλέον, διότι κατόπιν τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν διαιτησιακῶν μεταξύ των συνεδρίων, τῶν ἰατρικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ μηχανικῶν ἀνακαλύψεων, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς προώδευσε πολύ. Ἔπειτα νὰ ἐξολοθρεύσῃς τὸ ἀνθρώπινον γένος; τὸ πανομοιοτυπόν σου; ἀφέντα;

Ὁ Ζεύς. Ἔχεις δίκαιον καὶ τί μὲ συμβουλεύεις σύ, νὰ κάμω;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Νὰ στείλῃς ἐκ νέου τὸν υἱόν σου εἰς τὴν Γῆν, Παντοδύναμε, νὰ κλείσῃς πολυετῆ συνθήκην μὲ τὸν ἄνθρωπον καὶ τότε, ἕως ὅτου παληώσῃ καὶ τοῦτο θὰ παρέλθωσι ἑκατοντάδες χρόνια καὶ θὰ μένῃς ἥσυχος, διότι δὲν σὲ φοβοῦνται πλέον, ὦ ἄρχων μου.

Ὁ Ζεύς. Ὄχι. Ἀδύνατον τοῦτο, τὸν ἔστειλα ἄπαξ καὶ εὗρον τὸν διάβολον ἐμπροσθέν μου. Δὲν βλέπεις, τί γίνεται, οὔτε αὐτόν, οὔτε τὴν μητέρα του, οὔτε τὸν Ἅγ. Ἰωσὴφ ἄφησαν ἥσυχον. Αἱ παρακλήσεις καὶ ἀπαιτήσεις ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ οὔτε μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ Οὐρανοῦ εὐχαριστοῦνται. Ἀλλὰ θὰ μὲ ἀναγκάσουν τέλος νὰ ἐξαφανίσω τὴν Γῆν ἀπὸ τὸ σύμπαν διὰ κεραυνοῦ καὶ πυρᾶς ἢ διά τινος κομήτου τὸν ὁποῖον θὰ ἐξαποστείλω κατ' αὐτῶν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Οἱ ἀστρονόμοι τοὺς ἐβεβαίωσαν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον φυσιολογικῶς τοῦτο.

Ὁ Ζεύς. Τότε διὰ τῆς Ἀφροδίτης θὰ πολλαπλασιάσω τὸ γένος των, νὰ φαγωθοῦν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ἄς μὴ ἀνασυχῇ ἡ αἰωνιότης σας. Ἔχω πληροφορίας, ὅτι ὁ πληθυσμὸς ἐλαττώνεται κατ' εὐθὺν λόγον τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ ἔρωτος. Τὰ πονηρὰ αὐτὰ πλάσματα εὑρίσκουν πάντοτε τὸ ἀντιφάρμακον. Ὅ,τι ἔκαμεν ἄλλοτε ἡ

χάρις σας μὲ τὰς ἐπιδημίας καὶ τοὺς πολέμους, τὸ κάμνουν μόνοι των οἱ ἄνθρωποι.

Εἷς ἄγγελος (ἐρχόμενος μακρόθεν). Χιλιάδες ψυχαὶ ἀνηλίκων βρεφῶν ἔφθασαν αὐτὴν τὴν στιγμήν. Τὰ περισσότερα εἶνε ἐφταμηνίτικα. Καὶ ὅλες ἡ μικρὲς αὐτὲς ψυχοῦλες εἶνε μουσκεμένες σὰν νὰ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Ὁ Ζεύς. Καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχονται; τί ζητοῦν;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Θέλει ἐρώτημα; Ἀπὸ τὴν Γῆν. Ἄσυλον ἐδῶ ζητοῦν.

Ὁ Ζεύς. Βλέπετε; Ἔχετε τὰς εὐχὰς τῶν ἐρωτευμένων. Πρέπει νὰ σταματήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ κακόν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ἀκριβῶς, θέλετε νὰ μὴ ἐκτελεσθοῦν;

Ὁ Ζεύς. Ἐγὼ δὲν ἀνακατεύομαι πλέον μὲ τοὺς ἐρωτευμένους. Ρίψατε τὸν φάκελλον αὐτὸν εἰς τὰ ἄχρηστα. Καὶ ἂς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ. Οἱ ἐρωτευμένοι νὰ τὰ καταφέρνουν ἐφ' ἑαυτῆς καλλίτερα μόνοι των, χωρὶς τὴν μεσολάβησίν μου. Ὁσάκις ἀνακατώθηκα μαζύ τους, μετενόησα. Ἐνθυμεῖσθε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν. Δὲν θὰ τοὺς συγχωρήσω ποτὲ τὴν ἁμαρτίαν των. Χωρὶς αὐτοὺς, δὲν θὰ εἴχαμεν τὰ βάσανα τοῦ ἐλεεινοῦ αὐτοῦ πλανήτου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Καλῶς; Τίποτε ἄλλο;

Ὁ Ζεύς. Φύγε, φύγε, φύγε.

(Ὁ Ὑπουργὸς παραδίδει τὸν φάκελλον εἰς τὸν ἄγγελον τοῦ Ὑπουργείου του, ὁ ὁποῖος τὸν σκορπίζει εἰς τὸν ἀέρα. Τὰ πτερωτὰ πνεύματα ἁρπάζουν τὰς ἀναφορὰς μὲ εὐθυμίαν, τὰς σχίζουν καὶ διασκεδάζουν, κατασκευάζοντα κοκκοράκια καὶ βαρκοῦλες).

Ὁ Ζεύς (μὲ θυμόν). Ἀκόμη ἐδῶ; δὲν ἐτελείωσαν λοιπὸν αἱ ἀναφοραὶ τοῦ πλανήτου σας;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς (ἀπελπιστικῶς) Ποῦ νὰ τελειώσουν, ὦ Αἰώνιε! Αἱ εὐχαὶ δὲν ἔχουν τέλος αὐτὴν τὴν ἡμέραν. Αἱ περισσότεραι ἀπὸ αὐτὰς εἶνε ἀκριβοπληρωμέναι καὶ δι' αὐτὸ εἶνε αἱ θερμότεραι. Εἶνε εὐχαὶ χιλίων εἰδῶν καὶ χιλίων προφάσεων. Ἂν ἠξεύρατε, Πάτερ, τί γίνεται ἐκεῖ κάτω! Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μου εἶναι κοσμοχαλασιά. Διὰ τὰ ἴδια πλάσματα, ποῦ ἔχομεν ἀναφορὰς μακροβιότητος, εὐτυχίας, μεγαλείου, πλούτου, ἔχομεν ταὐτοχρόνως εὐχὰς λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας καὶ ὅλων τῶν πληγῶν τοῦ Φαραὼ ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἀνθρώπους. Δὲν ἠξεύρομεν καὶ ἡμεῖς τί νὰ κάμωμεν. Εἰς τὴν αἰωνιότητά σας ἀπόκειται νὰ διατάξῃ.

Ὁ Ζεύς. Καὶ λοιπὸν δὲν θὰ ἡσυχάσῃ πλέον ἡ Γῆ σας ἀπὸ αὐτά.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ὄχι! Ἂν δὲν λυθῇ τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα. Αὐτὸ εἶνε ἡ αἰτία.

Ὁ Ζεύς. Διαβιβάσατε ἀμέσως αὐτὰς τὰς ἀναφορὰς εἰς τὸν Διάβολον. Αὐτὸς εἶνε ἱκανότερος ἀπὸ ἐμὲ εἰς τὰς δυσκόλους αὐτὰς περιστάσεις. Διακόψατε δὲ τὴν συγκοινωνίαν μὲ τὴν Γῆν, διότι δὲν εἰμπορῶ νὰ τοὺς εὐχαριστήσω ὅλους, οὔτε νὰ τοὺς ἀκούω. Εἶπα! ἀρκεῖ, ἀρκεῖ.

(Ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς φεύγει ἐσπευσμένως. Προσέρχεται ὁ ὑπουργὸς τοῦ πλανήτου Ἄρεως).

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Ἄρεως. Εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Αἰωνιότητός σας.

Ὁ Ζεύς. Ἔχετε ἀναφορὰς ἀπὸ τὸν πλανήτην σας;

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Ἄρεως. Οὐδεμίαν, δίκαιε Πάτερ. Ἔχομεν πάντοτε ἐργασίαν καὶ πρόοδον.

(Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν παρέρχονται κατὰ σειρὰν πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Αἰωνίου. Κανεὶς δὲν ἀναφέρει τίποτε).

Ὁ Ζεύς. Εὐλογημένοι κόσμοι. Ποτὲ δὲν μ' ἐνοχλοῦν. Τὰ πλάσματα αὐτὰ κάμνουν μόνα των τὴν δουλειά των, χωρὶς νὰ μὲ σκοτίζουν διὰ τὸ ἐγάχιστον. Καὶ τὴν κάμνουν καλλίτερα. Προοδεύουν.

(Ἔκτακτος κίνησις παρατηρεῖται ἔξαφνα εἰς τὸ βάθος τῆς κυανῆς αἰθούσης· οἱ Ἄγγελοι παραμερίζουν· ὁ ὑπουργὸς τῆς Γῆς φθάνει ἀσθμαίνων πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Αἰωνίου).

Ὁ Ζεύς (ὀργισμένος). Τί εἶναι πάλιν; Δὲν διεκόψατε τὰς συγκοινωνίας μὲ τὸν ἐλεεινὸν αὐτὸν πλανήτην;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς (περίτρομος) Τὰς διεκόψαμεν. Ἀλλ' ἕνα τμῆμα εἶνε ἀδύνατον νὰ διακοπῇ. Κουδουνίζει ἀδιακόπως.

Ὁ Ζεύς. Ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ ἄθλιον τμῆμα;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Τὸ τμῆμα τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Ζεύς (αὐστηρῶς). Δὲν σᾶς εἶπα νὰ μὴ μοῦ ὁμιλήσετε πλέον διὰ τὸν τρελλὸν αὐτὸν λαόν;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Ἀλλὰ ἐπιμένουν! Μᾶς ἐξεκούφαναν. Ἔπειτα ὁ υἱός σας τοὺς ἠγάπησε καὶ τοὺς καλόμαθε, ὅταν κατῆλθεν εἰς τὴν Γῆν. Δι' αὐτῶν διέδωκε τὸν χριστιανισμὸν καὶ διὰ τῆς Ἑλλ. γλώσσης ἐγράφησαν τὰ ρητά του.

Ὁ Ζεύς (συνοφρυούμενος). Ἔχουν δίκαιον. Εἰμπορεῖ κανεὶς ὅμως νὰ μὴ τοὺς εὐχαριστήσῃ; μὰ ποῦ μοῦ τὰ ἀνεκάτωσαν πάλιν; μήπως ἔχουν ὑπομονὴν νὰ τοὺς μεγαλώσω; (μετὰ μικρὰν σκέψιν):

Ἀλλὰ τί ζητοῦν ἐπὶ τέλους;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Τὸν αἰῶνα τοῦ Περικλέους! . . . τοῦ Πινδάρου καὶ τοῦ Θουκυδίδου· τοῦ Ὁμήρου τὴν γλῶσσαν, τὰ ἤθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου . . .

Ὁ Ζεύς. Στάσου, στάσου. Στείλατέ τους εἰς τὸν Διάβολον. Ἴσως αὐτὸς εἰμπορέσῃ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ. Δὲν εἰμπορῶ, δὲν εἰμπορῶ. Θὰ μοῦ ζητήσουν καὶ τὸν Παράδεισον.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Τοὺς ἐστείλαμεν πολλάκις, ἀλλ' οὔτε αὐτὸς δὲ τοὺς θέλει. Τοῦ ἔπαιξαν κάποιο κακὸ παιγνίδι καὶ εἰς τὸν πόλεμον, τοῦ ἔδεσαν τὴν οὐρὰν μὲ τὸν Ἐτὲμ καὶ τὸν ἄφησαν εἰς τὰ σύνορα καὶ ἔφυγαν.

Ὁ Ζεύς. Καὶ αὐτοὶ δὲν τοὺς ἐκυνήγησαν, νομίζω;

Ὁ Ὑπουργός. Βέβαια, μὰ μετενόησαν, διότι ἐγύρισαν νυστικοὶ ὀπίσω.

Ὁ Ζεύς. Τότε ἀφήσατέ τους νὰ φαγωθοῦν ἀναμεταξύ τους.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γῆς. Αὐτὸ κάμνω πρὸ πολλοῦ, ὦ Αἰώνιε . . . ἀλλὰ δὲν εὑρῆκα τὴν ἡσυχίαν μου . . . Κάθε περίστασι μὲ ξετρελλαίνουν.

(Ὁ Ζεὺς ἐγείρεται στρέφων τὰ νῶτα.)

(Αἱ σάλπιγγες τοῦ οὐρανοῦ σημαίνουν τὴν ὑποχώρησιν, οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἀρχάγγελοι ψάλλοντες παρατάσσονται πρὸ καὶ ὄπισθεν τοῦ Αἰωνίου, κατερχομένου μεγαλοπρεπῶς τοῦ θρόνου του. Δέκα δὲ ἄγγελοι στρώνουν μὲ τὰς πτέρυγάς των τὸ κυανοῦν δάπεδον).

Ὁ Ὑπουργός. Λοιπόν, Πάτερ, τί θὰ γίνῃ;

Ὁ Ζεύς. Εἰπέ τους θὰ τοὺς εὐχαριστήσω καὶ ἃς ἔχουν πάντα νὰ λαβαίνουν. Οὕτω θὰ τοὺς κοιμίζω καὶ ἐγώ, ἀφοῦ εἶνε τοιοῦτοι.

Εἷς Διάβολος Τί εἶνε αὐτὰ τὰ χαρτάκια.

2ος Διάβολος. Εὐχαὶ καὶ ἀναφοραὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, διαβιβαζόμεναι πρὸς ὑμᾶς.

1ος Διάβολος (ὑποκρινόμενος τὴν φωνὴν τοῦ Αἰωνίου). Νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀμέσως.

2ος Διάβολος. Ἐξετελέσθησαν! Καὶ τοῦ χρόνου!

Φρίκ.

ΤΙ ΟΙ ΤΥΦΛΟΙ ΒΛΕΠΟΥΣΙΝ

(Συνέχειαν ἴδε προηγούμ. φύλλον)

Οὕτως ἐξηγοῦνται τὰ θαύματα, ἅτινα πραγματοποιοῦσιν οἱ τυφλοί, ὡς καὶ αἱ ἀπολαύσεις, ἃς οὗτοι εὑρίσκουσιν εἰς τὸν βίον. Ἔχοντες τὸ οὖς μᾶλλον ἠσκημένον, ἐκτιμῶσι περισσότερον τῶν ἄλλων τὴν ἁρμονίαν τῶν ἤχων· ἔχοντες δὲ τὴν ὄσφρησιν εὐαισθητοτέραν, εἰσπνέουσι περισσότερον τ' ἀρώματα.

Ἐκ τούτου ὅθεν πολυάριθμοι πηγαὶ μαθήσεων. καὶ ἀπολαύσεων, ἃς ἡμεῖς ἀτελῶς γιγνώσκομεν. Ἰδοὺ διατὶ οἱ ἄμματοι ἀγαποῦν νὰ ταξιδεύουν, ν' ἀνέρχωνται τὰ ὄρη καὶ νὰ ἐπισκέπτωνται νέας πόλεις.

Ὡς λέγει ὁ Maurice de la Sizeranne, ἐν τῷ βιβλίῳ Οἱ τυφλοὶ ὑπὸ τυφλοῦ, ἡ ἀφὴ δὲν περιορίζεται εἰς τὰς χεῖρας, ἀλλ' ἐξαπλοῦται ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος. Ἀκόμη καὶ διὰ τῶν ὑποδημάτων ὁ ποῦς διακρίνει τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ πατεῖ. Φράξατε τὰ ὦτα προσεκτικοῦ τυφλοῦ· οὗτος θέλει γνωρίσει καλῶς ἐὰν βαδίζῃ ἐπὶ ἐδάφους λείου ἢ ἀνωμάλου, ἐπὶ ἄμμου ἢ ξύλου, ἐπὶ χώματος ἢ ἐπὶ ἀσβέστου, ἐὰν διέρχεται πλάκα ὑπονόμου, ὁδὸν πεπατημένην, γῆν καλλιεργημένην ἢ ἐστρωμμένην διὰ καλάμων κτλ.

«Ἡ ὀσμὴ ἐπίσης εἶναι πολὺ διάφορος καὶ χαρακτηριστική. Τὸ νωπὸν κρέας, ἡ πομμάδα, ὁ βεβρεγμένος καπνός, τὰ ἀκατέργαστα δέρματα, οἱ ἰχθύες, ὁ χόρτος, τὰ φαρμακευτικὰ βότανα, ὁ προσφάτως τετυπωμένος χάρτης, τ' ἄνθη καὶ μυρία ὅσα ἄλλα, ἀποδίδουσιν ἀρώματα λίαν διαφορετικά, δι' ὧν ἄνευ ἀμφιβολίας ἀναγνωρίζει κρεωπωλεῖον, κουρεῖον, καπνοπωλεῖον, ὑποδηματοποιεῖον, ἐκτεταμένην λαχαναγορὰν ἢ στρατῶνα ἱππικοῦ, ἢ ἂν ἀνεμιστὴρ ἐκσφενδονίζων κατὰ πρόσωπον κύματα ἀέρος, ἀερίζει τὰ ὑπόγεια φαρμακείου, ἐὰν εὑρίσκεται ἔναντι πωλητρίας ἐφημερίδων, ἢ ἀνθοπώλιδος τῶν γωνιῶν δι' ὧν οὕτω δύναται νὰ ὁδηγεῖται μόνος εἰς τυφλὸς εἰς τὰς ὁδοὺς μεγαλουπόλεως».

«Εἰς τὰς παρὰ τῆς ἀφῆς καὶ ὀσφρήσεως χορηγουμένας πληροφορίας προστίθενται καὶ αἱ παρὰ τῆς ἀκοῆς προσφερόμεναι. Ἐδῶ εἶναι ὁ κώδων μοναστηρίου, ἐκεῖ τὸ ὡρολόγιον ἐκκλησίας, παρέκει δὲ τοῦ νοσοκομείου. Ἀλλαχοῦ εἰς λεπτουργός, εἰς λιθοξόος, ἢ καὶ οἰκία κατασκευαζομένη. Τὸ πᾶν ἐξετάζει, ἐξ οὗ καὶ ὠφελεῖται, τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν πόλιν, ἐκεῖνο εἰς τὸ χωρίον· ἀλλ' ἐν ἀναπεπταμένῃ ἐξοχῇ, ἡ φύσις προσδίδει εἰς τὸν ἄμματον πολλὸς ἐνδείξεις, αἵτινες ἀποβαίνουσι χρήσιμοι ὁδηγοῖ εἰς τὴν πορείαν του. Ἐδῶ εἶναι λάκκος τις, διόδος πετρώδης ἢ ἀμμώδης, τόπος ἄδενδρος, ἐστρωμμένος διὰ πόας ἢ φύλλων πεύκης, ἐκεῖ εὑρίσκεται δάσος ρητινῶδες, εἷς λειμών, εἷς χορτοβολών, θύσσανοι σπαρτῶν ἢ ἀγρός. Ἀλλαχοῦ οἱ ψιθυρισμοὶ τοῦ ῥύακος, ὁ θροῦς τῶν δένδρων ἢ τῶν θάμνων.

Πᾶν ὅ,τι οἱ ἄμματοι μαντεύουσιν, ἐπέρχεται διὰ τῆς ἀκοῆς, τῆς ἁφῆς καὶ τῆς ὀσφρήσεως. Ἐὰν αἱ αἰσθήσεις αὗται ἤθελον ἐκλείψει ἢ ἐξασθενήσει, οὐδενὸς θὰ ἠδύναντο οὗτοι ν' ἀντιλαμβάνωνται, εὑρισκόμενοι δ' ἐν ἀτμοπλοίῳ ἢ σιδηροδρόμῳ οὐδόλως ἤθελον ἐννοήσει τοῦτο· ἡ ὀσμὴ ὅμως τοῦ καπνοῦ τῶν ἀνθράκων καὶ ὁ θόρυβος τοῦ συρμοῦ, εἰσὶ διαρκῆ σώματα παρετιθέμενα μεταξὺ τούτων καὶ τούτων καὶ τῆς φύσεως ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν τὸ ἐπίδερμα πρὸς στιγμὴν ἤθελε ἀναισθητήσει. Εἷς ἄμματος Ἀμερικανὸς μεγαλέμπορος, καθοδηγούμενος ἐν τῷ βίῳ μετὰ μοναδικῆς εὐχερείας, ὁ κ. Hendrickson λέγει.

«Κεντηθεὶς ποτὲ παρὰ μελίσσης, ἐπὶ στιγμὴν συνεσκοστίσθην, γενόμενος πραγματικῶς τυφλός, μὴ δυνάμενος οὐδενὸς ν' ἀντιλαμβάνωμαι, καὶ οὐδὲν νὰ διακρίνω».

Οὕτως ὅθεν διὰ τὸν ἄμματον, σκότος δὲν εἶναι τὸ μὴ βλέπειν, ἀλλὰ τὸ μὴ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ μὴ ἐννοεῖν.

Ὁ τρόπος δ' αὐτῶν τοῦ βλέπειν, εἶναι λοιπὸν σύγκρισις τῶν αἰσθήσεων αὐτῶν πρὸς τὰς ἡμετέρας. Ἀλλ' ἃς ἀκούσωμεν καὶ ἕνα τυφλὸν, τὸν κ. Guilbeau, περιγράφοντα νεαρὰν γυναῖκα, ἣν συνήντησε κατά τινα ἐκδρομήν.

«Τὸ βλέμμα της, μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι τὸ ᾐσθανόμην, ὅταν μὲ ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις. Ἡ φωνή της εἶχε τι τὸ μεσημβρινόν, εἶχεν ἀπηχήσεις τοῦ πτηνοῦ, καὶ ὁ γέλως αὐτῆς τοὺς ἐλιγμοὺς τοῦ ᾄσματος τοῦ σπίνου. Ὁ κύριος τόνος τῆς φωνῆς ἦτο τὸ **ο**, ἐμφαίνων ἀγαθότητα καὶ παρρησίαν. Ἦτο εἰκοσιπενταετής; ἦτο τριακονταετής; δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω. Ἐκ τῆς φωνῆς μόνον κατὰ προσέγγισιν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ἡλικία.»

Ἤδη δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν πῶς γυνή τις ἄμματος, ἡ Κυρία Galeron de Calone, ποιήτρια μεγάλου ταλάντου καὶ μεγάλων αἰσθημάτων. ἠδυνήθη νὰ γράφῃ δι' ἑαυτήν, περὶ τῆς χαρᾶς τοῦ τυφλοῦ καὶ περὶ τῆς ζωῆς της, τοὺς ἑπομένους στίχους, οὓς παραθέτομεν ἐνταῦθα ἐν τῷ πεζῷ.

ΤΙ ΠΕΙΡΑΖΕΙ;

πρὸς τὸν σύζυγόν μου.

Δὲν σὲ βλέπω πλέον, ἥλιε ἀκτινοβόλε
Ἀλλ' αἰσθάνομαι τῶν ζοφερῶν ἡμερῶν τὴν ὠχρότητα
Ἔχω τὰς λύπας μου, ζητῶ τὴν χαράν σου
Δὲν σὲ βλέπω πλέον, ἥλιε ἀκτινοβόλε
Ἀλλ' ἔχω τὴν θερμότητά σου.

Δὲν βλέπω τὴν ἀνταύγειαν τῶν ῥόδων
ἀλλ' ὁ οὐρανὸς ἔδωσε κάτι εἰς ὅλους
τί μ' ὠφελεῖ τὸ φέγγος; Ἀρκεῖ ἡ ψυχὴ τῶν πραγμάτων,
δὲν βλέπω τὴν λάμψιν τῶν ῥόδων
Ἀλλ' ἔχω τὸ ἄρωμά των.

Δὲν βλέπω τὸ βλέμμα σου, ποῦ μ' ἀγαπᾶ
ὅταν τὸ αἰσθάνομαι νὰ πίπτῃ ἐπ' ἐμοῦ
τί μὲ μέλλει, ἡ λύπη θὰ ἦτο βλασφημία!
δὲν βλέπω τὸ βλέμμα σου ποῦ μ' ἀγαπᾶ
Ἀλλ' ἔχω τὸ φίλημά σου.

Ἐννοεῖ τις μετὰ τοὺς στίχους τούτους, διατὶ οἱ ἄμματοι φαίνονται εὔθυμοι, ὅταν οἱ κωφοὶ γενικῶς φαίνονται τεθλιμμένοι. Εἶναι διότι, ὅταν ὁμιλῇ τις εἰς τυφλὸν ἀπευθύνεται πρὸς τὰς ἐν αὐτῷ ἀγρυπνούσας αἰσθήσεις, ὅτε οὗτος *βλέπει*. Ἀπεναντίας ὅταν ὁμιλῇ τις πρὸς κωφὸν, τῷ ὑπενθυμίζει ἔτι πλέον τὴν ἀσθένειάν του.

Ἀλλὰ πῶς δύναταί τις νὰ προσδώσῃ σκιάν τινα εὐδαιμονίας εἰς τοὺς ἀμμάτους; Πῶς δύναταί τις νὰ κατορθώσῃ τοιοῦτο καταπληκτικὸν ἀποτέλεσμα;

Ἁπλούστατα, μεταχειριζόμενος τὰς ἀνωτέρω περιγραφείσας πολυτίμους ἱκανότητας τῶν τυφλῶν. Καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ἔχουσι λίαν εὐαίσθητον τὴν ἁφήν, διατὶ νὰ μὴ κατασταθῶσιν ἄξιοι ν' ἀναγιγνώσκωσιν ἐπὶ γραμμάτων ἀναγλύφων, ὡς ὑπέδειξε κατὰ τὸ 1784 ὁ Valentin Haüy, συναντήσας νοήμονα ἄμματον ἐπαιτοῦντα τὸν ἄρτον αὐτοῦ. Καὶ ἐφεῦρεν οὗτος τὴν ἐν ἀναγλύφῳ τύπωσιν. Βραδύτερον κατὰ τὸ 1829 εἷς Γάλλος ἄμματος, ὁ Louis Braille, ἐξεπόνησε συνθηματικὸν ἀλφάβητον, σχηματιζόμενον διὰ στιγμῶν, φέρον τὸ ὄνομά του, δ' ὃν ἐν χρήσει σήμερον καθ' ὅλον τὸν κόσμον. Δι' ἓξ στιγμῶν τὸ πλεῖστον, διαφοροτρόπως τιθεμένων, σχηματίζονται ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἅπαντα τὰ μουσικὰ σημεῖα. Π. χ. τὸ Α ἀντιπροσωπεύεται διὰ· τὸ Β διὰ : τὸ Γ διὰ·· καὶ τὸ Ε διὰ ∴

Διὰ τοῦ συστήματος τούτου ἐγράφησαν ὅλαι αἱ ποιήσεις του Βίκτορος Οὐγκὼ καὶ αἱ μουσουργίαι τοῦ Βάγνερ. Ὁ ἄμματος περιφέρων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν χονδρῶν τούτων βιβλίων, τῶν κεντημένων διὰ στιγμῶν ἀναγλύφων, τίθεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν γεγραμμένων ἰδεῶν καὶ τῆς γεγραμμένης μουσικῆς ἁπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Σήμερον ἡ βιβλιοθήκη Braille ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Maurice de la Sizeranne ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 4,000 τόμους οὕτω γεγραμμένους ἐν ἀναγλύφῳ. Ὡσαύτως ἐπειδὴ ὁ ἄμματος ἔχει τὸ οὖς λίαν ἠσκημένον, διατὶ νὰ μὴ διδαχθῇ σοβαρῶς τὴν μουσικήν;

Ὁ αὐτὸς Valentin Haüy διήρχετο κατὰ τὸ 1771 πανήγυριν τινα. Ἐκεῖ βλέπει 10 ἀμμάτους ἐστολισμένους μὲ ἐνδύματα καὶ σκούφους, ἀφ' ὧν ἐξηρτῶντο ὁμοιώματα ὤτων ὄνου καὶ μὲ ῥίνας φερούσας χονδροειδῆ δίοπτρα ἐκ χαρτονίου ἄνευ ὑέλων καὶ ἱσταμένους ἔναντι ἀναλογίων ἄδοντας καὶ παίζοντας βιολίον. Ἡ ἀπρεπὴς αὕτη παρῳδία ἔφερεν εἰς ἀγανάκτησιν τὸν Haüy, ὅστις ὠρκίσθη ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ κατορθώσῃ νὰ μεταμορφώσῃ τὴν προσποίησιν ταύτην εἰς πραγματικότητα.

Πράγματι δὲ τὸ διδασκαλεῖον τῶν νεαρῶν ἀμμάτων, ἱδρυθὲν παρ' αὐτοῦ καὶ ἑδρεῦον σήμερον εἰς τὸ βουλευάρτον τῶν ἀπομάχων, ἀριθ. 56 Παρισίου, καταρτίζει μετὰ ἑκατὸν ἐτῶν πρόοδον μουσικοὺς πρώτης τάξεως. Ἐκεῖ οἱ ἄμματοι ἐκμανθάνουν πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν μουσικὴν τέχνην. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσι τάξεις ἁρμονίου, κλειδοκυμβάλου καὶ παντὸς ὀργάνου ὀρχήστρας, διδάσκεται δέ καὶ ἡ θεωρία τῆς μουσικῆς. Πλειστάκις οἱ νέοι ἄμματοι, ἐξερχόμενοι τοῦ διδασκαλείου τούτου ἔλαβον τὰ πρῶτα βραβεῖα τοῦ ᾠδείου, ἀκόμη δὲ καὶ ταύτην τὴν στιγμὴν πλεῖσται τῶν διασημοτέρων ἐκκλησιῶν τῶν Παρισίων κατέχουσιν ἀμμάτους ὡς χειριστὰς τῶν μουσικῶν αὐτῶν ὀργάνων, Νεάνις δέ τις, ἡ δεσποινὶς Boulay, καθηγητὴς τοῦ ρηθέντος διδασκαλείου ἔλαβε τὰ πρῶτα βραβεῖα εἰς τὸ ὄργανον, τὸ ἁρμόνιον καὶ ἄλλα τοῦ Ὠδείου μουσικὰ ὄργανα· ἅπαξ διδαχθεὶς ὁ ἄμματος, δύναται νὰ κερδίζῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς ἐργασίας του, εἴτε ὡς μουσικὸς ὀργανιστής, καθηγητὴς τῆς μουσικῆς καὶ χορδιστὴς κλειδοκυμβάλων, εἴτε ὡς ἐργάτης, νηματοποιός, βυρσοδέψης καὶ ψαθοπλέκτης καθισμάτων. Ἀριθμοῦνται δ' ἤδη ἐν Γαλλίᾳ πολλαὶ ἑκατοντάδες ἀμμάτων, ἐπαρκούντων εἰς τὰς ἀνάγκας των διὰ τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Δὲν ἀπαντῶνται δὲ πλέον οἱ ὁμιλοι τῶν τυφλῶν μεταφερόμενοι διὰ τῶν σιδηροδρόμων χάριν ἐλεημοσύνης. Ἀπαντῶντο τοιοῦτοι ὡς ἐργατικοί, οὐδένα ἐνοχλοῦντες.

Τὰ παρὰ τούτων ἐξαγκούμενα ἐπαγγέλματα εἰσὶ σχετικῶς πολυάριθμα καὶ μεταξὺ τούτων τινὰ πολὺ παράδοξα. Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὅλοι οἱ ἄμματοι εἰσὶ masseur* καὶ ὅλοι οἱ masseur εἰσὶ τυφλοί, οὕτως ὥστε δύναταί τις ἀδιαφόρως νὰ ζητήσῃ «τὸν τυφλὸν» ἢ τὸν «masseur». Εἰς τὸ Κάϊρον δὲ οἱ τυφλοὶ συσσωματούμενοι ἐναντι τοῦ φερέτρου τεθνεώτων ἐπισήμων ἀνδρῶν ἀπαγγέλλουσι τὸ Κοράνιον.

Διηγοῦνται ἐπίσης, ὅτι εἰς τὸ Ἐδιὰν ὑπάρχει τυφλὸς ἐφημεριδοπώλης, ὅστις διὰ τῆς ἁφῆς διακρίνει τὴν μίαν ἐφημερίδα τῆς ἄλλης. Οὐδέποτε δὲ ἤθελε προσφέρει εἰς γνωστὸν ἀγοραστὴν, φέρ' εἰπεῖν φιλελεύθερον, ἐφημερίδα, ἀνάγραφουσαν ἐναντία τούτου φρονήματα.

Ὁσάκις ἐργάται ἢ ἐρασιτέχναι τυφλοὶ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν τινα, διασκεδάζουν ὡς καὶ ἡμεῖς, σχεδὸν διὰ τῶν αὐτῶν παιγνιδίων.

Παίζουν τὰ παιγνιόχαρτα διὰ χαρτονίων κεντημένων μὲ ἀναγλύφους στιγμάς, ζατρίκιον, σύτινος τὰ διάφορα τεμάχια ἐντίθενται εἰς θήκας ἐπὶ τοῦ ἀβακίου, ἵνα δύνωνται αἱ χεῖρες αὐτῶν νὰ περιφέρωνται ἐπὶ τούτων χωρὶς νὰ καταπίπτωσι. Παίζουσι τὰς σφαίρας καὶ τὸ σφαιριστήριον. Εἷς ἔχων ὑγιεῖς ὀφθαλμοὺς πλήττει δύο ῥαβδία, τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἢ κρούει κωδωνίσκον ἀκριβῶς ἄνωθεν τῆς σφαίρας, ἣν ὀφείλει νὰ σημαδεύσῃ ὁ ἄμματος καὶ τότε ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἤχου ἐκσφενδονίζει μὲ ἀρκετὴν ἀκρίβειαν τὴν σφαίραν αὐτοῦ κατὰ τοῦ στόχου. Ἀλλ' ὅπερ εἶναι πρὸ πάντων ἀρεστὸν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν τυφλῶν, εἶναι αἱ κωμωδίαι. Εἰς τὸ διδασκαλεῖον τῶν Παρισίων εἶδον νεαρὰς ἀμμάτους νὰ παίζωσι μετὰ πολλοῦ ζήλου τὸ *Μενουέτον τῆς αὐτοκρατείρας*, μελόδραμα κωμικὸν εἰς μίαν πρᾶξιν καὶ ἑπτὰ πρόσωπα.

Ὁ ἄμματος ἅπαξ ἀσκηθεὶς εἰς ἐπάγγελμά τι, ὀφείλει νὰ ἐξεύρῃ πόρον ἐργασίας. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ τούτῳ ἱδρύθη τὸ *σωμματεῖον* Valentin Haüy *πρὸς ὄφελος τῶν ἀμμάτων*, οὗτινος πρόεδρος εἶναι ὁ ἀκαδημαϊκὸς Φραγκῖσκος Κοππέ καὶ γραμματεὺς γενικὸς ὁ κ. Maurice de la Sizeranne, ὅστις καὶ αὐτὸς ἄμματος γνωρίζει κάλλιον παντὸς ἄλλου τὰς ἀνάγκας τῶν τυφλῶν.

Τὸ σωματεῖον τοῦτο, ὅπερ ἀριθμεῖ ἤδη περὶ τὰ 7000 μέλη, διεσπαρμένα καθ' ὅλην τὴν Γαλλίαν, σκοπεῖ τὴν παροχὴν συνδρομῆς εἰς 40,000 ἀμμάτους Γάλλους, ἀποφέρον ἐξόχους ὑπηρεσίας. Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ 31, Avenue de Breteil εἰς Παρισίους παρ' αὐτοῦ κατεχομένῳ οἴκῳ, ὅστις πράγματι εἶνε οἶκος τῶν τυφλῶν, ὑπάρχει μουσεῖον ὅλων τῶν ἐφευρέσεων τῶν γενομένων πρὸς διδασκαλίαν τῶν τυφλῶν, καὶ πάντων τῶν παρὰ τούτων κατασκευασθέντων ἀντικειμένων. Περιέχει 100 διαφόρους συσκευὰς γραφῆς καὶ 150 γεωγραφικοὺς χάρτας ἐν ἀναγλύφῳ.

* Ἄνθρωποι ἐπαγγελλόμενοι τὴν διὰ τοῦ τριψίματος (massage) θεραπείαν.

Ἐκεῖ εὑρίσκεται ἐπίσης ἡ βιβλιοθήκη Braille, ἀενάως πλουτιζομένη ὑπὸ 250 ἀντιγραφέων καὶ περιέχουσα 4,000 τόμους εἰς ἐξεχούσας στιγμάς, ἐξ ὧν οἱ 1100 εὑρίσκονται εἰς κυκλοφορίαν, οὐ μόνον εἰς Παρισσίους ἀλλὰ καὶ εἰς τὸς ἐπαρχίας, ἔνθα 18 ἀποθῆκαι εἶναι τακτικῶς ἐν ἐνεργείᾳ, ὅπως διευκολύνωσι τοὺς ἐγγραμμάτους τῆς Γαλλίας ἀομμάτους, ν' ἀναγιγνώσκωσιν, ὅ,τι ἤθελε θεωρηθῇ ἐνδιαφέρον ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Ἐκεῖ τέλος καταγίνονται νὰ μορφώνουν σχολεῖα διὰ τὰ μικρὰ παιδία, ἐργασίαν διὰ τοὺς ἐφήβους καὶ ἄσυλα διὰ τοὺς γέροντας. Μόνον κατὰ τὰ 1898 τὸ σωματεῖον Valentin Haug ἀπησχολήθη διὰ 1526 ἀομμάτους, συνετήρησε 26 ὑποτρόφους ἐφήβους εἰς ἐργοστάσια, συνέδραμε 371 γέροντας, ἔλαβε ὑπὲρ τῶν ταξειδευόντων χορδιστῶν κλειδοκυμβάλου 539 εἰσιτήρια σιδηροδρόμων, καὶ συνέδραμε τέλος 140 περιηγουμένους μουσικοὺς ἢ ἐργάτας εἰς τὸ στάδιον αὐτῶν. Ἵνα δὲ τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἐκπληρώσῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὸν προορισμόν του, ὅστις εἶναι ν' ἀποσπάσῃ τῆς ἐπαιτείας τὸν ἄομματον, ἀρκεῖ ἵνα οἱ ἔχοντες τὸ δῶρον τῆς ὁράσεως, νὰ σκέπτωνται ἐνίοτε καὶ ἐκείνους οἵτινες στεροῦνται ταύτης.

Πρὸς τ' ἀνωτέρω ἐπίκαιρος εἶναι κατὰ τοὺς παρόντας χρόνους ἡ ἀφήγησις ἱστορικῆς τινος ἀναμνήσεως. Γέρων χρονογράφος διηγεῖται, ὅτι εἰς τοὺς Παρισίους κατὰ τὸν μεσαιῶνα, ἔνθα αἱ δᾶδες ἦσαν σπάνιαι καὶ δυσχερῶς ἠνάπτοντο, αἱ αἰφνήδιαι ὁμίχλαι ἐθεωροῦντο γενικὰ δυστυχήματα, μεταμορφοῦντα τὴν ἡμέραν εἰς νύκτα. Τότε οἱ τυφλοὶ δι' οὓς τὸ σκότος ἦτο κατάστασις κανονική, καθίσταντο χρησιμότατοι εἰς τοὺς «βλέποντας»· διότι ὄντες ἐθισμένοι εἰς ὅλας τὰς στροφὰς καὶ ἑλιγμοὺς τῶν ὁδῶν, ὡδήγουν αὐτοὺς διὰ μέσου τῆς μεγαλουπόλεως τοσοῦτον ἀσφαλῶς, ὅσον καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ εἰς βλέπων ὁδηγεῖ ἀόμματον.

Σήμερον τὸ ἀεριόφως καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς μᾶς ἀπαλάσσει τῆς παραδόξου ταύτης βοηθείας. Ἀλλὰ τίς οἶδεν ἂν ἐν τῷ ἀπεριορίστῳ κράτει τῆς διανοίας καὶ τῆς καρδίας οἱ τυφλοὶ δὲν θὰ ἠδύναντο ἔτι νὰ μᾶς συνδράμωσι.

Τίς οἶδε ἐάν, παρατηροῦντες πᾶν ὅ,τι οἱ ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως, πλὴν ὡπλισμένοι διὰ θελήσεως καὶ ἐπιμονῆς ἄνθρωποι οὗτοι, πράττουσι, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διδαχθῶμεν πολλά, καὶ νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἔτι πλέον τῶν ὑφιστάμένων ἐν ἡμῖν δυνάμεων!...

Κατὰ συνέπειαν φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης πολλὰ ἴσως δύναται νὰ καρπωθῇ καὶ ἐκ τῶν τυφλῶν καὶ ὁσημέραι ἡ ἐπιστήμη ἀόκνως ἐργάζεται πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ΛΕΟΝ. Π.

Ζήτησε τὸν φίλον σου μίαν βαθμίδα ὑψηλότερον τῆς θέσεως ἐν ᾗ εὑρίσκεσαι, τὴν δὲν γυναῖκα σου μίαν βαθμίδα χαμηλότερον.

ΑΠΟΧΤΥΠΟΙ

ΕΠΙΟΡΚΙΑ

Κατάχλωμη ἀπ' τὴν ἀρρώστια ἔνα βράδυ
καὶ στῆς ἀγάπης μου τὸ βυθισμὸ
ἐκόλλησες τὰ χείλη σου μὲ τὰ δικά μου
καὶ μοῦπες πάντα σένα θ' ἀγαπῶ.

Μαζῆ μὲ τὸ ὁλόθερμο στερνὸ φιλί σου
ἀπὸ τὰ μάτια σου τὰ δακρυσμένα
στὰ χείλη μου ἐκύλησε μαργαριτάρι
καὶ τώπιανε ἐκεῖνα φοβισμένα!

Μὴν πάρω τὴν ἀρρώστια σου ὅμως καϋμένη
ἐσκούπισα τὸ στόμα μου κρυφά σου!
καὶ ἔγεινα ἐπίορκος χωρὶς νὰ θέλω.
Πῶς νὰ τὸ πῶ. Δὲν εἶχα τὴν καρδιά σου.

Μ' ἀφ' ὅτου ἐχωρίσθηκες ἀπὸ κοντά μου
ἄλλη στὸν κόσμο δὲν ηὗρα πιὸ πιστὴ
καὶ ἡ συνήθεισις μὲ τύπτει νύχτα μέρα
γιατὶ δὲν σοῦ ἐπέστρεψα ἕνα φιλί.

Γιὰ πάντα ἂν ἐγνώριζα πῶς θὲ νὰ φύγῃς
σὰν τοῦ πουλιοῦ πῶς θάβγῃ ἡ ψυχή σου
θὰ ἔπινα ἀχόρταγα τὰ δακρυά σου
ὡς ποῦ νὰ πέθαινα καὶ ἐγὼ μαζῆ σου!

Μίλτων Βιτάλης

ΕΥΧΗ (1)

Τὸ δενδρὶ ποῦ κινδυνεύει
ἐντελῶς νὰ μαρανθῇ
Εὔχεται στὸν κηπουρόν του,
πολλὰ ἔτη καὶ εὐτυχῆ.
Πλὴν ὁποίαν εὐτυχίαν,
θὲ νὰ ἔχῃ ὁ κηπουρὸς
Ὅταν τοῦ δενδριοῦ τὰ φύλλα
ξηρανθοῦν ὁλοτελῶς;
Κηπουρέ! θὰ μετανοιώσῃς,
ἂν μ' ἀφήσῃς νὰ χαθῶ
Τρέξε! δῶσε μου νεράκι!
ἄλλως θὰ καταστραφῶ!
Ἂν λοιπὸν θέλῃς ἡ εὐχή,
νὰ πραγματοποιηθῇ
Τὸ δενδρί σου νὰ ποτίσῃς,
καὶ θὲ νὰ ἀναστηθῇ.
Καὶ τὸ προσεχὲς τὸ ἔτος,
θὰ σοῦ δώσ' ὡραίους καρποὺς
Κ' ἔτσι θὲ νὰ λησμονήσῃς
τόσους κόπους καὶ καϋμούς.
Ἄλλως θὰ μετανοήσῃς!
θάνε ἀργά, ἄχ! κηπουρὲ
Ὅταν πλέον τὸ δενδρί σου,
θὰ τὸ ἴδῃς φεῦ! χαμαί.

Π. Ν. Διβάρης
Ἰατρός.

(1) Κατὰ παράκλησιν φίλου, ἐγκαταλειφθέντος ὑπὸ τοῦ πατρός του.

Η ΔΟΥΓΚΑΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ

Ἡ κ. Μαρία Λάνγκ εἰς δίστηλον ἄρθρον εἰς τὸν τελευταῖον βιεννᾶον «Χρόνον» δημοσιεύει ἐκτενῆ συνέντευξιν μὲ τὴν εἰς τὴν Αὐστριακὴν πρωτεύουσαν διαμείναν δ. Δούγκαν. Τὸ ἄρθρον διαπνέει ζωηρὸς ἐνθουσιασμός, τὸν ὁποῖον ἡ Δούγκαν μετέδωσε καὶ εἰς τὴν ἀρθρογράφον. «Ἡ Ἰσηδώρα Δούγκαν, ἄρχεται ἡ κ. Λάνγκ, ἐπέστρεψεν ἐξ Ἀθηνῶν μὲ νέους θησαυροὺς τῆς τέχνης της, οἵτινες εἶνε πλέον εἰδικοί, πλέον παράδοξοι ἀπὸ ἄλλοτε, καὶ τοῦτο τὸ αἰσθάνεται αὐτὴ ἡ ἰδία. Τούτου ἕνεκα μοὶ ἐζήτησε νὰ γίνω διευρμηνεὺς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ κοινοῦ, ὅπως διηγηθῶ τί σημαντίαν ἔχει ὁ χορός της, καὶ νὰ πληροφορήσω ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἰς τοὺς χορούς της νομίζουν, ὅτι δύνανται νὰ ἴδουν ἁπλῶς, ἕνα θελκτικὸν ἀθῶον παιγνίδιον μιᾶς περιχαροῦς γοητείας. Ὄχι, ἡ μὶς Δούγκαν θὰ μᾶς δώσῃ μόνον κινήσεις ἐπισήμους, σοβαράς, κινήσεις ἀπαιτούσας τὴν γενναίαν ὑπεράσπισιν· ἕνα χορὸν Αἰσχύλειον.

Ἡ Ἰὼ καταδιωκομένη ὑπὸ τῆς Ἥρας ἔφυγεν ἀπὸ τὸ Ἄργος εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἐγέννησε τὸν Ἔπαφον, τοῦ ὁποίου οἱ ἀπόγονοι βραδύτερον, δύο ἀδελφοί, ἐπολέμησεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον· ὁ Αἴγυπτος ἐνίκησε μετ' ὀλίγον τὸν Δαναὸν καὶ ἐζήτησεν εἰς γάμον τὰς 50 κόρας του διὰ τοὺς 50 υἱούς του. Ὅπως ἀποφύγουν αὐτὴν τὴν τύχην αἱ Δαναΐδες, ἐπέστρεψαν φεύγουσαι μὲ τὸν πατέρα των εἰς τὸ Ἄργος, τὴν πατρίδα τῶν προγόνων των. Οἱ φυγάδες ἦλθον τὴν εἰς Ἀργείαν γῆν καὶ κατέφυγον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διός, τοῦ προπάτορός των, οὗ ζητοῦν τὴν ἀρωγήν. Εἰς τοὺς χορούς της, οἱ ὁποῖοι ἔχουν αὐτὴν τὴν Αἰσχύλειον ἐμπνευσιν καὶ οἱ ὁποῖοι τώρα συνοδεύονται μὲ ᾆσμα, ἡ δ. Δούγκαν προσπαθεῖ διὰ τῆς ὀρχήσεώς της νὰ προσδώσῃ ὅλας τὰς ρυθμικὰς κινήσεις τοῦ ἑλληνικοῦ χοροῦ, νὰ ἀνασυστήσῃ εἰ δυνατὸν τοῦτον. Βαδίζει ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τῆς σκηνῆς εἰς τὸ ἄλλο διαρκουσῶν τῶν πρώτων στροφῶν καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ ἴδιον μέρος δι' ἀντιστροφῆς. Οὕτω δὲ ἀναμιγνύει τὸν ρυθμὸν μὲ τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν χορόν, κατὰ ἰδίον διαίσθησιν.

Δι' ὅσους ἔχουν τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ ἐμπιστευθοῦν εἰς τὸ σοβαροῦ μεγαλείου τοῦτο θέαμα, ἡ μὶς Δούγκαν θὰ ἀνακοινώσῃ προηγουμένως ἡ ἰδία τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀριστουργήματός της, ἐπεξηγοῦσα, πῶς ὡδηγήθη εἰς τὸ ἔργον της».

Κατόπιν ἡ κ. Λάνγκ ἀφηγεῖται τὰς ἐντυπώσεις τῆς δ. Δούγκαν ἐκ τῶν καθημερινῶν ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀναβάσεών της ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπου ἐσπούδαζε τὸς ἀναλογίας τῶν γραμμῶν τῶν πέριξ λόφων ἐν σχέσει μὲ τὸν λόφον τῆς Ἀκροπόλεως, ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ Παρθενῶνος, τοῦ ὁποίου ἑκάστη στήλη ἐνῷ φαίνεται εὐθεῖα ἔχει ἐν αὐτῇ τόσην εὐκαμψίαν, ὥστε φαίνεται, ὡς νὰ ἀναδιπλοῦται ἀπὸ τὴν βάσιν της ἕως τὴν κορυφήν της. Πρὸ τοῦ Παρθενῶνος ἡ ἐμπνευσμένη ὀρχηστρὶς ἀντελήφθη, ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε χορὸς ὑπῆρξεν ἄξιος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ χοροῦ, καὶ ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐὰν δὲν δυνηθῇ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ὀνειρώδη χορόν, οὗ τὴν ἔμπνευσιν συνέλαβε πρὸ τοῦ Παρθενῶνος, δὲν θὰ χορεύσῃ ποτὲ πλέον εἰς τὴν ζωήν της.

Καὶ μανθάνομεν ἐκ τῶν νέων τούτων ἀνακοινώσεων τῆς μὶς Δούγκαν τὰ νέα σχέδιά της, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀποκαλυπτικώτερα τῶν ὅσων ἐπὶ τριμηνίαν ἐσχεδίαζεν ἐνταῦθα. Ἀναφέρει τὴν ἀγορὰν τοῦ οἰκοπέδου ἐν Ἀθήναις καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ της, ὅστις θ' ἀνεγερθῇ ἐκ λίθων Πεντελησίων καὶ ἐκ τῆς ἀρωγῆς τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ἐξεδήλωσε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον πρὸς τοὺς χορούς της. Ἐξέλεξε δὲ τὰς Ἀθήνας πρὸς ἵδρυσιν τοῦ ναοῦ της, διότι εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὄνειρά της. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου καὶ τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ τὴν ἐνεθάρρυνε περισσότερον πρὸς τὸ ἔργον της, ὥστε θὰ θυσιάσῃ ὅλην τὴν περιουσίαν της καὶ ὅλον τὸν καιρόν της πρὸς πραγμάτωσίν του.

Ὁ ναός της ἐν Ἀθήναις θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ τὸν πρόδομον, τὰ ἰδιαίτερα δωμάτια διὰ τοὺς μικροὺς μαθητάς της, οἱ ὁποῖοι θὰ διαμένουν εἰς αὐτό, ἀπὸ αὐλήν, καὶ ἀπὸ ἐξώστην εἰς τὸν ὁποῖον, ἑστρωμένον μὲ τάπητας, θὰ διδάσκῃ τοὺς μαθητάς της ἐκεῖ εἰς τὸν εὐρὺν ὁρίζοντα μὲ τὴν ἄποψιν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῆς θαλάσσης εἰς τὸ βάθος, τοὺς ἀρχαίους ἑλληνικοὺς χορούς.

Εἷς τῶν δέκα ἑλληνοπαίδων τῶν ἀκολουθούντων τὴν μὶς Δούγκαν εἰς τὴν τελευταίαν περιοδείαν της, εἰσῆλθε καὶ διέκοψε τὴν συνέντευξιν, ἐκφράσας εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν τὸν ἐνθουσιασμὸν αὐτοῦ καὶ τῶν συνὰ δέλφωντου πρὸς τὴν δ. Δούγκαν, ὄχι τόσον διὰ τὴν ὑποστήριξίν πρὸς αὐτούς, ὅσον διὰ τὸ μέγα ὄνειρον τῆς ὀρχηστρίδος.

Ἡ μὶς Δούγκαν διετύπωσε κατόπιν, ὡς ἐξῆς τὰ σχέδιά της. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ παραλάβῃ δέκα κοράσια ἡλικίας μόνον 6 ἐτῶν, διότι ὁ χορὸς δέον νὰ διδάσκεται ἐξ ἀπαλῆς ἡλικίας, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐκμάθῃ τοὺς ἀρχαίους χορούς. Ταῦτα θὰ τὰ ἐκλέξῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη ὅπως δυνηθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ γίνῃ μίαν ἡμέραν μία μεγάλη χορεύτρια—τὸ ὄνειρόν της—ἡ ὁποῖα θ' ἀναγεννήσῃ τὸν νεώτερον χορόν, τὸν ἐν παρακμῇ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδεῶν της περὶ τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ὀρχήσεως.

Τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν κορασίων θ' ἀναλάβῃ ἡ ἰδία, μετὰ δὲ τὸ δέκατον ἕκτον τῆς ἡλικίας των θὰ τὰ ἀμείβῃ καὶ διὰ μισθοῦ. Δείκνυται δὲ λίαν αἰσιόδοξος ἡ μὶς Δούγκαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς της, ἀφοῦ ἔξοδα ἐνδυμάτων καὶ κοσμημάτων δὲν ἔχει οὔτε αὐτή, οὔτε οἱ μαθηταί της. Ἀρκοῦνται εἰς ἁπλᾶ ἀρχαϊκὰ ἐνδύματα, ἄλλως τε αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν περιοδειῶν της θὰ καλύπτουν τὰς δαπάνας. Καὶ ἡ νέα περιοδεία της εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὴν Βιέννην, ὅπου θὰ δώσῃ ἤδη παραστάσεις, εἶνε, ἡ ἀπαρχὴ τοῦ μεγάλου ὀνείρου της, ἑνὸς ὀνείρου παρᾴδόξου πάντοτε, ἀλλὰ καὶ δεικνύοντος βαθὺ καλλιτεχνικὸν αἴσθημα.

★

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἀποτυχίαι, αἴτια, διορθώσεις.

Ἂν κατὰ γράμμα ἀκολουθῇ τις τὸν περιγραφέντα τρόπον τῆς χρήσεως τοῦ χάρτου Solio, δύναται νὰ ᾖ βέβαιος ὅ,τι πάντοτε θέλει ἐπιτυγχάνῃ εἰς τὰ ἀποτελέσματα. Ἐν τούτοις ὅμως δυνατὸν νὰ ἀποτύχῃ τις καὶ ν' ἀγνοῇ ποῖα τὰ αἴτια τῆς ἀποτυχίας· πρὸς τοῦτο γράφομεν κατωτέρω τὰς δυνατὸν νὰ συμβῶσιν ἀποτυχίας καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν.

Θόμβωσις καὶ ἀμαύρωσις τῶν λευκῶν ἢ τῶν ἡμιτόνων μερῶν,

Τοῦτο συμβαίνει ἢ ἕνεκα μακρᾶς ἐκθέσεως τῶν πρὸς τύπωσιν εἰκόνων ἢ διότι ἡ τοποθέτησις τοῦ χάρτου ἐντὸς τοῦ πιεστηρίου πρὸς τύπωσιν ἐγένετο ἐνώπιον ζωηροῦ φωτός.

Εἴπομεν δὲ καὶ ἀνωτέρω ὅτι τοιαύτη ἐργασία πρέπει νὰ γίνεται ἐντὸς δωματίου μετρίου φωτισμοῦ.

Δυσαναλογία λουτροῦ.

Πολλάκις ἐν τῷ διαλυτικῷ λουτρῷ ἀναφαίνονται ἐπὶ τῶν ἀντιτύπων λευκόφαιοι λωρίδες. Τοῦτο προέρχεται 1. Ἢ διότι ἦτο προσβεβλημένος ὁ χάρτης ἐξ ὑγρασίας πρὶν ἢ τεθῇ εἰς τὸ πιεστήριον. 2. Ἢ διότι προσεβλήθη ἐκ ταύτης ἐντὸς τοῦ πιεστηρίου. 3. Ἢ διότι τὰ ἀντίτυπα ἦσαν συγκεκολλημένα ἐν τῇ πρὸ τοῦ διαλυτικοῦ λουτροῦ πλύσει, 4. Ἢ διότι τὸ λουτρὸν κατέστη ὀξύ.

Πάντα ταῦτα προλαμβάνονται, ἂν φυλάσσεται ὁ χάρτης εἰς μέρος σκοτεινὸν καὶ ξηρόν, ἂν τὸ κάλυμμα τοῦ πιεστηρίου φέρει μαύρην ἢ ἐρυθρᾶν φλανέλλαν, καὶ ὅταν τὰ ἀντίτυπα ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ τῶν λουτρῶν ἐν γένει κρατῶνται ἀπομεμονωμένα διὰ τῆς συνεχοῦς κινήσεως τῶν πινακίων.

Ἀντίτυπα κίτρινα μετὰ ὑποπρασίνων ἡμιτόνων.

Τοῦτο προέρχεται ἢ ἐκ τῆς χρήσεως παλαιοῦ λουτροῦ, ἢ διότι δὲν εἶνε κατάλληλος ἡ θερμοκρασία τοῦ ἐργαστηρίου ἢ ἐνίοτε διότι τὰ ἀντίτυπα μένουσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐντὸς τοῦ διαλυτικοῦ λουτροῦ. Ἡ θερμοκρασία τοῦ λουτροῦ δὲν τρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς 160 Κ.

Κηλῖδες ἐπὶ τῶν ἀντιτύπων

Αὗται παράγονται, ὅταν ὁ μεταχειριζόμενος τὰ χωριστὰ λουτρὰ βυθίζῃ τοὺς δακτύλους αὐτοῦ ἀδιακρίτως καὶ εἰς τὰ πινάκια τοῦ διαλυτικοῦ καὶ εἰς τὰ τοῦ στερεοποιητικοῦ λουτροῦ. Πολλάκις ὅμως καὶ ἐκ τοῦ ἱδρώτος τῶν δακτύλων.

Αἱ μαῦραι κηλῖδες προέρχονται ἐκ τεμαχίων σκωρίας πιπτόντων συνήθως ἐκ τῶν κρουνῶν τοῦ ὕδατος.

Αὕτη ἀκριβῶς εἶνε ἡ χρῆσις τοῦ χάρτου Solio. Οὐχ ἧττον ὅμως συμφώνως μὲ τὰς ὁδηγίας ταύτας δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ἄλλους εὐαισθήτους χάρτας μεταχειριζόμενοι τὰ αὐτὰ λουτρά.

Φωτογραφικοί τινες ὅμως χάρται ἀπαιτοῦσιν ἰδιαίτερον λουτρόν. Διὰ τοὺς lacto-citrate d' argent χάρτας (ὡς ὁ τοῦ καταστήματος Guillemi-not) μεταχειρίζεσθε τὴν ἑξῆς συνταγήν, περιέχουσαν τό τε διαλυτικὸν καὶ στερεοποιοιτικὸν λουτρόν.

A	Chlorure d' or	gr.	1
	Eau	»	100
B	Eau	gr.	1000
	Sulfocuanure d' ammonium	»	10
	Alun	»	7
	Acétate de plomb	»	10
	Azotate de plomb	»	10
	Hyposulfite de soude	»	200

Πρὸς χρῆσιν λαμβάνετε 3 μέρη τῆς ἑνώσεως A καὶ 40 τῆς B.

Τὰ ἀντίτυπα νὰ ἐμβυθίζονται ἐντὸς τοῦ λουτροῦ τούτου ἐντὸς δωματίου μετρίου φωτισμοῦ, μέχρις ὅτου λάβωσιν τὸν ποθούμενον χρωματισμόν.

Εἶτα νὰ πλυθῶσιν ἐπὶ 3 ὥρας.

Συμπληρωματικὰ τῆς χρήσεως τοῦ κοινοῦ φωτογρ χάρτου.

Εἴπομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω τίνας χρωματισμοὺς λαμβάνουν οἱ κοινοὶ φωτογραφικοὶ χάρται. Ἐξ ὅλων ὅμως ὡς νομίζομεν, καλλίτερος εἶνε ὁ μέλας ὑπέρυθρος, ὅστις καὶ ἀποδίδει ζωηρότερον τὰ ἀντικείμενα καὶ εἶναι καλλιτεχνικώτερος.

Δυστυχῶς μέλανα ἀκριβῶς χρωματισμὸν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῶν κοινῶν φωτογρ. χαρτῶν, παρὰ μόνον διὰ τοῦ βρωμιούχου, περὶ οὗ ἐκτενῶς θὰ γράψωμεν ἐν τοῖς ἑξῆς.

Ἂν ὅμως εἶνε τις ὑπομονητικὸς καὶ κάμνει μεγάλην χρῆσιν τῶν φωτογραφικῶν, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ μαῦρον χρωματισμὸν καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν φωτογρ. χαρτῶν, ἀρκεῖ νὰ ἐπιτυγχάνῃ τὰς καταλλήλους ἑνώσεις τῶν λουτρῶν καὶ τὴν διάρκειαν ἐντὸς τοῦ λουτροῦ.

Τὸ πᾶν δ' ἐν τῇ φωτογραφικῇ συνίσταται εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰκόνος, ἐπὶ τοῦ χάρτου. Διότι ὅσῳ ἐπιτυχὴς καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀρνητικὴ εἰκών, μένει ἄχρηστος καὶ ἄνευ ἀξίας, ὅταν δὲν ἠξεύρωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὰς θετικάς.

Διὰ τὴν κοπὴν τῶν ἀντιτύπων ὑπάρχουσιν ἐπίτηδες μαχαιρίδια· οὐχ ἧττον ὅμως δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν οἱονδήποτε μαχαιρίδιον καλῶς ἠκονισμένον, δι' οὗ κόπτομεν τὰς φωτογραφίας τῇ βοηθείᾳ σιδηροῦ χάρακος ἢ κάλλιον σιδηροῦ τριγώνου διὰ νὰ γείνεται ἡ τομὴ ἀκριβής. Ἐν τοῖ εἰδικοῖς καταστήμασι ὑπάρχουσι καὶ τετράγωνα τεμάχια κρυστάλλων δι' ὧν κόπτονται κανονικῶς τὰ ἀντίτυπα καὶ δι' ὧν ἀντικαθίστανται τὰ σιδηρᾶ τρίγωνα. Προσέτι πρέπει ἡ ἐργασία αὕτη νὰ γίνεται ἐπὶ τεμαχίου χονδροῦ χαρτονίου.

Διὰ τὸ κόλλημα προτιμᾶτε τὴν συνταγήν, ἣν ἐν τοῖς προηγομένοις ἐγράψαμεν, συνισταμένην δὲ ἐξ ἀμύλλου, διότι ἡ ἐκ γόμας εἶνε ἀκατάλληλος. Τὴν κόλλαν τοποθετῆτε ἐπὶ τῶν ἀντιτύπων διὰ πλατέως πινέλου καὶ ἐξαπλοῦντες ταύτην οὕτως ὥστε νὰ μὴ μένωσι θρόμβοι ἢ καὶ ξέναι οὐσίαι, καθόσον εἶτα φαίνονται ἐπὶ τῆς εἰκόνος εἶτα θὰ φαίνονται ἐπὶ τῆς εἰκόνος προεξοχαί.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΘΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝΟΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν δεκάτην τῆς πρωΐας μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν τῆς μονῆς τῶν Ἰησουιτῶν ὀλίγον περαιτέρω κειμένην, ἐν ὡραιοτάτῃ θέσει καὶ ἀπόψει παρὰ κομψοτάτῳ μικρῷ κήπῳ καὶ πρὸ ἐκτεταμένου ἀμπελῶνος καὶ καλλιθεάτων τοπείων καὶ δενδροφυτειῶν.

Παραπλεύρως ὑπάρχει ναὸς παλαιός, οὗτινος ἡ θύρα ἔμενε ἀνοικτὴ καὶ πρῶτον εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτοῦ. Δύο γυναῖκες γονυκλινῶς προσηύχοντο, ἄκρα δ' ἡσυχία καὶ σεβασμὸς ἐπεκράτει. Συνεκινήθην ἐκ τῆς ἡσύχου καὶ θείας στάσεως αὐτῶν.

Ὁ ναὸς οὗτος, ἡ παρακειμένη μονὴ καὶ ἅπασα ἡ περιοχὴ χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 665 μ.μ. ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἐνετοκρατίας καὶ ἔκτοτε διατηρεῖται ὡς ἔχει, διατηρουμένων καὶ πάντων τῶν κτηματικῶν καὶ θρησκευτικῶν προσχημάτων ὑπὸ δύο νῦν κληρικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τάγματος εἰς ὃ ὑπάγονται οὗτοι ὡς καὶ ταῦτα.

Ὁ ναὸς εἶναι ἀντικείμενον πολλῆς προσοχῆς καὶ μελέτης, καθόσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ὡραῖος καὶ περικαλλής, ἐνέχει καὶ τὴν ἱστορικὴν καὶ τοπικὴν ἀξίαν του, διότι ἤκμαζε πρὸ 300 ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα καὶ ὑφίσταται ἤδη σῶος ἔτι καὶ ἀκέραιος, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ νῆσος αὐτῆς καὶ ἰδίᾳ τὰ ἐνδότερα διαμερίσματα κατερειπώθησαν κατερημώθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν πλείστων κατοίκων των, ἀποδημούντων κατὰ παλαιὸν ἔθος ἀνέκαθεν ἐκ τῆς πατρίδος των, καὶ πολλῶν τελείως ἐγκαταλειψάντων, ἐλλείψει πόρου ζωῆς, τὰς πενιχρὰς ἐκείσε οἰκίας καὶ τοὺς ἔτι ἀγόνους ἀγροὺς των.

Ἐν τῇ μονῇ μόλις εἰσῆλθον, παρουσιάσθη μοι ὁ πάτερ Δέστρης, ὅστις ἀμέσως μὲ παρουσίασεν εἰς τὸν προεστῶτα τῆς Μονῆς Δὸν Φερράρα, εὐγενέστατον, προσηνέστατον καὶ ἀγαθώτατον κληρικόν, ὅστις μὲ ἐδέχθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς μετὰ πολλῆς εὐμενείας, καὶ μοὶ παρέσχε προθύμως πάσας τὰς ζητηθείσας αὐτῷ πληροφορίας. Μὲ ὡδήγησεν δὲ εἰς τὸν ἀνατολικὸν ἐξώστην, ἔνθεν ἡ θέα πρὸς τὴν θάλασσαν, τὸ ἀντίθετον μέρος, ἦν μαγευτικωτάτη καὶ ὡραιοτάτη, βαίνουσα πρὸς ταύτην κατωφερικῶς καὶ λοξοειδῶς διὰ μέσου πολυμόρφων χλοερῶν χωραφίων, κλιτύων, λοφίσκων καὶ ρυάκων καὶ μοὶ ἐπέδειξεν ὅλην τὴν εἰς τὴν μονὴν ταύτην τῶν Ἰησουιτῶν, ἀνήκουσαν ὡραίαν ὄντως καὶ πλουσίαν κτηματικὴν περιοχήν.

Εἶτα ἐπεσκέφθημεν τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς μονῆς ταύτης, ἀξιοπεριέργου νῦν ὑπὸ ἔποψιν ἀρχιτεκτονικῆς καὶ οἰκοδομικῆς, στερεῶς καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διεσκευασμένης, μεθ' ὃ κατήλθομεν καὶ ἴδομεν τὴν βιβλιοθήκην αὐτῆς, ἐν καταλλήλῳ διαμερίσματι, ἄριστα διατεταγμένην, ἔνθα εὗρον παλαιὰ ἐκκλησιαστικὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ ἰδίως συγγράμματα, εὐαγγέλια καὶ γραφὰς κτλ. Εἶτα δὲ ἀνελθόντες ἐν τῇ αἰθούσῃ μοὶ προσεφέρθη τὸ σύνηθες καὶ ἐν ταῖς νήσοις γλύκισμα τοῦ ποτηρίου μετὰ δροσεροῦ διευγεστάτου ὕδατος καὶ εὔγεστος καφές.

Καὶ ὁ εὐγενὴς Πάτερ Φερράρας καὶ ὁ σεβαστός μοι Πάτερ Δέστρης εἰσὶ κάλλιστα πεπαιδευμένοι καὶ φιλομαθεῖς, καταγινόμενοι ἀενάως, ὡς ἀντελήφθην εἰς ποικίλας θεολογικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς μελέτας, καὶ τὴν ἑλληνικὴν γνωρίζουσι καλῶς, εὐχερῶς πάνυ ὁμιλοῦντες αὐτὴν καὶ φιλέλληνες εἰς ἄκρον δείκνυνται, ὡς ἀγαπῶντες πολὺ τὸν τόπον μας καὶ διὰ παντοίων τρόπων ἐκδηλοῦντες τὴν τὸς αὐτὸν ἀφοσίωσίν των, ἐπιθυμοῦντες, ἅμα εἰ δυ ὸν νὰ μὴ ἐγκαταλείψωσι ποτὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ δια ς ποθοῦντες τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῆς.

Τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρίαν εἴχομεν ἀποφασίσει νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὰ μέρη ταῦτα, ἤτοι τὸ χωρίον Λουτρὸν μετὰ τοῦ Γαλλικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου ὅπερ τοσαύτας καλὰς ἐντυπώσεις μᾶς ἐπροξένησε καὶ τόσης μεταφυσικὰς ἰδέας μᾶς ἐνέπνευσε καὶ εἰς καλὸς γνωριμίας μᾶς συνέταξεν.

Ἀποχαιρετήσαντες ὅθεν καὶ τὰς ἡμετέρας ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ διαμενούσας μὲ δάκρυα πάλιν κοὶ συγκινήσεις προσφιλεῖς ὑπάρξεις καὶ παραλαβόντες τὴν δισποινίδα Χάϊ, ἥτις εἶχε περατώσει τὰς σπουδὰς καὶ δι' ἣν ἀπὸ πρωΐας εἶχε ἔλθει ὁ θεῖος της νὰ τὴν παραλάβῃ, ἐξῆλθομεν ὅπως ἐτοιμασθῶμεν.

Ἦτο ὄντως λυπηρὸν ν' ἀναχαιρετᾷ τις προσφιλῆ ὄντα, καλοὺς γνωρίμους, εἰλικρινεῖς φίλους, σεβαστοὺς κληρικοὺς καὶ Ἀδελφὸς τοσοῦτον ἀγαθὰς ὅσον καὶ φιλέργους καὶ φιλανθρώπους. Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἐγκαταλείπει τὸν παράδεισον διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κόλασιν, τοσοῦτον αἰσθάνεται τις τὴν λύπην. Ἀπὸ τῆς ἡσυχίας καὶ γαλήνης εἰς τὴν τύρβην καὶ τὴν ἀνεμοζάλην καὶ ἀπὸ τῆς ἠρεμίας εἰς τὴν τρικυμίαν. Εἴχομεν ἤδη συνειθίσει τὸν μικρόκοσμον ἐκεῖνον τῆς εἰλικρινείας καὶ ἀγάπης, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ πραότητος καὶ μᾶς ἐφαίνετο παράδοξον νὰ ἔλθωμεν ἐκ νέου εἰς τὸν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς βιοπάλης, τῆς κακεντρεχείας καὶ τῆς ἐλεεινότητος, ὃν τόσον ὀλιγοχρονίως ἔχομεν ἀηδιάσει καὶ δοκιμάσει.

Καὶ τέλος πάντων ἔδει νὰ φύγωμεν ἐκεῖθεν. Οἱ ὀλίγοι κάτοικοι τῶν πέριξ οἰκημάτων εἶχον ἐξέλθει εἰς τὴν ὁδὸν καὶ μᾶς ἐκατευώδουν ἐν συγκινήσει, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοὺς ἐξώστας καὶ τὰς θυρίδας μᾶς ἀπεχαιρέτων μετὰ μειδιάματος, ἐξ ὧν διεκρίνομεν τὴν ἀξιόλογον καὶ πολυμελῆ οἰκογένειαν Βελερῆ, προμηθευτοῦ τοῦ Καταστήματος καὶ μᾶλλον σημαίνουσαν τοῦ χωρίου, ἥτις μᾶς παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος, ἡ δὲ κάλλιστος ξενοδόχος μας μετὰ τοῦ συζύγου καὶ γυναικαδέλφης τεθλιμένως φέρουσι τὴν ἐπικειμένην ἀποχώρησίν μας. Τέλος σφίγγομεν τὴν χεῖρα καὶ τοῦ καλλίστου ἡμῖν φίλου καὶ συντρόφου ἐν ταῖς ἐξοχικαῖς ἐκείναις καὶ νυκτεριναῖς συζητήσεσί μας κ. Μέξη, μεθ' ὃ δίδω τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεώς μας.

Ἐννέα αἴφνης ζῷα ἐκινοῦσι ὑφ' ἡμᾶς, καὶ ἔκπληκτος ἀναμετρῶ τὸ πλῆθος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ καραβανίου μας. Πῶς ἐγενόμεθα τόσοι;

Εἶχον προστεθῆ ἔτι δύο ἡμίονοι διὰ τὰς ἀποσκευάς μας, ἕτερος διὰ τὴν μεταφορὰν μιᾶς νέας τοῦ καταστήματος, ἐπιστρεφούσης εἰς Σῦρον, ἥτις προσετέθη τῇ συνοδείᾳ μας καὶ ἣν ὀφείλομεν νὰ προστατεύσωμεν ἕως ἐκεῖ. Εἰς τὰς νήσους εἶναι ἐπιβεβλημένον καθῆκον. Καὶ μὲ τὴν συντροφίαν αὐτὴν

τὴν εὐάρεστον καὶ πολυμελῆ ἐξετελέσαμεν ὡραιοτάτην καὶ διασκεδικωτάτην δίωρον ἀνὰ μέσον τοῦ ὡραίου χωρίου Ξυνόρα καὶ πολυποικίλων κοιλάδων καὶ ῥουνῶν, ρυάκων καὶ ἀγρῶν ὀνηλατικὴν ἐδοιπορίαν καὶ περὶ τὴν 3 μ.μ. ἀφικόμεθα πάντες σῶοι, καὶ ἀβλαβεῖς, λίαν δὲ εὐχαρεῖς καὶ διαχυτικοὶ εἰς τὴν παραλίαν τῆς νήσου.

Μετὰ τρεῖς δὲ ὥρας, καθ' ἃς ἐμείναμεν ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Τήνου, διῆλθε τὸ ἀτμόπλοιον Ἐλπὶς τῆς «Νέας Ἑταιρείας» καὶ ἐπιβάντες ταύτης ἀπεπλεύσαμεν περὶ τὴν 8 μ.μ. διὰ Σύρον.

Ὁ διάπλους μας οὗτος μολονότι δίωρος, ὑπῆρξε σκοτεινὸς καὶ τρικυμιώδης, ἐφθάσαμεν δ' εἰς Σύρον περὶ τὴν ἑνδεκάτην, ἔνθα τὸ θέαμα ἦτο φανταστικὸν καὶ μαγευτικόν. Ἡ Ἑρμούπολις, ἡ Σύρος καὶ τὰ ἑκατέρωθεν διαμερίσματα κατάφυτα ἐκ τῶν ἠλεκτρικῶν φώτων, παρουσίαζον ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας καὶ τῆς λοφοειδοῦς ἀνωφερείας αὐτῶν ἐκτεταμένην, λιθόκτιστον καὶ ὡραίαν πόλιν, κατάμεστον καὶ συμπεπυκνωμένην ἐξ οἰκοδομῶν καὶ περιλάμπρων ναῶν καὶ καταστημάτων. Ἰδία οἱ ναοὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Σύρου καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἐπὶ τοῦ ἐναντι λόφου παρίστων θέαμα μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβάλλον. Ἐμείναμεν ἐκεῖ μέχρι τῆς δωδεκάτης πρὸς παραλαβὴν τῶν διὰ Πειραιᾶ καὶ ἄλλους λιμένας ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων, μεθ' ὃ ἀπάραντες τὴν δωδεκάτην ὥραν τοῦ μεσονυκτίου ἐκεῖθεν, ἀπήλθομεν μετὰ καιροῦ ἀρκετὰ θαλασσώδους, καθ' ὃν ζαλιζομένης τῆς Οὐρανίας, ἐπείραζεν αὐτὴν ἡ μικρὰ Ἰσμήνη, ἄδουσα σιγηλῶς, παρὰ τὸ οὖς της, τὸ τοῦ Καταστρώματος καὶ τόσον θυμηδῶς ὑπὸ τοῦ κωμικοῦ Παντοπούλου ἀπαγγελλόμενον ἀσμάτιόν:

Μοῦρθε μιὰ φορὰ καὶ μένα,
Μέσ τὴ θάλασσα νά μπῶ,
Καὶ ἀπὸ τὸ κούνα κούνα, κούνα,
Ἄρχισα τὸν ἰμητό.

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν ἑβδόμην τῆς πρωΐας ἠγκυροβολήσαμεν εἰς Πειραιᾶ καὶ ἀμέσως ἀνήλθομεν εἰς Ἀθήνας, ἔνθα λησμονήσαντες πᾶς ὡραίας ἀνὰ τὴν Τῆνον ἐντυπώσεις μας καὶ μεταφυσικὰς σκέψεις καὶ συζητήσεις, ἐπεδόθημεν εἰς τὸν συνήθη φεῦ τῆς βιοπάλης ἀγῶνα! ὅστις ἄρα θὰ μᾶς ἀποδώσῃ ἐν καιρῷ ποτε τὴν τόσῳ ποθητὴν καὶ ἀναμενομένην ἀμοιβήν;

Καὶ ἐν ταὐτῷ ὅσους ἐπανεβλέπομεν, μᾶς ἔλεγον, μηδειῶντες:

—Καλῶς ὁρίσατε, καλῶς ὁρίσατε!

—!...

Φ. Π.

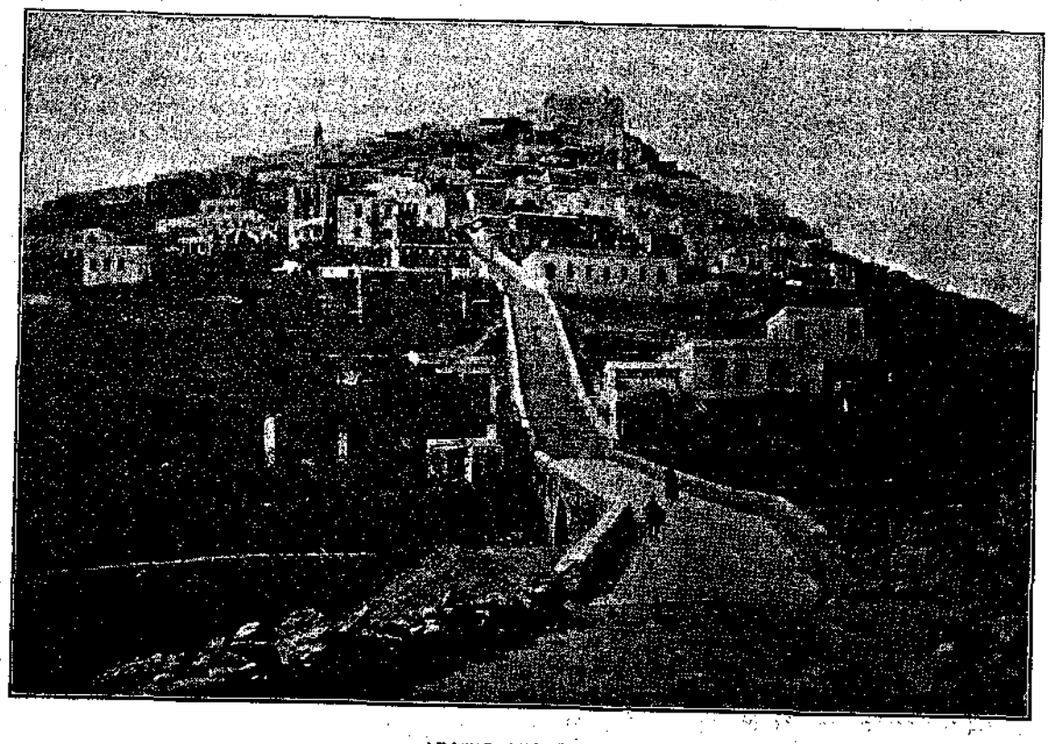

ΑΠΟΨΙΣ ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ

Μὴ λέγῃς συχνάκις τὸ ν α ί καὶ ἐκ συνηθείας, πρὶν καλῶς σκεφθῇς.

Προσπάθησε ἐκ μικρᾶς ἡλικίας νὰ κρατῇς τὸν λόγον σου.

Μὴ γίνεσαι διαχυτικὸς μέχρις ἀηδίας, ἀλλ' οὔτε καὶ μισάνθρωπος.

Φεῦγε τοὺς πολλοὺς φίλους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ζώνη ἐκ τεμαχίου χάρτου.

Ἀρκεῖ νὰ λάβωμεν τεμάχιον χάρτου ἐπιστολῶν νὰ διπλώσωμεν αὐτὸ εἰς τέσσαρα καὶ νὰ κόψωμεν ἐντομὰς ἀλλεπαλλήλως ἑκατέρωθεν διὰ τῆς ψαλλίδος. Μία τῶν ἀναγνωστριῶν μας ἡ Κυρία Η... Δ...ἐκ Βρυξελλῶν, γράφει ἡμῖν περὶ τούτου τὴν ἀκόλουθον ἀνακοίνωσιν.

Νομίζω, ὅτι θὰ σᾶς ἦναι εὐχάριστον, γνωρίζοντες τρόπον τινὰ διασκεδαστικῆς ἐφαρμογῆς τῆς διακοπῆς τοῦ χάρτου.

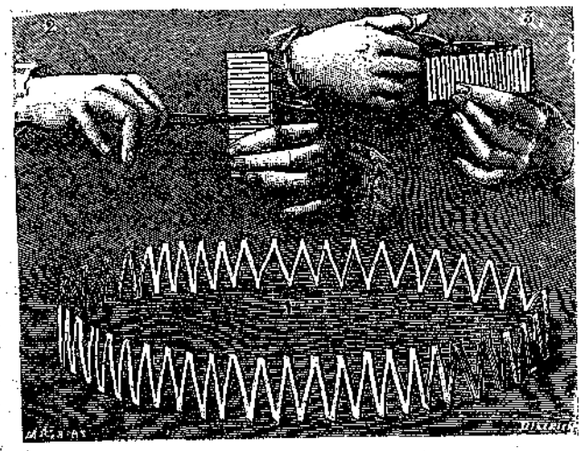

Προτείνατε εἰς τινα νὰ διέλθῃ διὰ μέσου τεμαχίου χάρτου, μεγέθους παιγνιοχάρτου, ὅπερ θὰ φανῇ αὐτῷ ἀπίθανον. Ἐπὶ τῇ ὀρνήσει δὲ τούτου νὰ πράξῃ τοῦτο, διπλώσατε τὸ παιγνιόχαρτον εἰς δύο, κόψατε δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αὐτοῦ γραμμὰς ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῇ εἰκόνι· τούτου δὲ γενομένου, κόπτετε τὸ χαρτίον κατὰ μῆκος τοῦ διπλώματος, προσέχοντες ὥστε νὰ μὴ κοποῦν αἱ εἰς τὰ ἄκρα μικραὶ ταινίαι· ἀνοίγετε δὲ τότε ἐπιμελῶς τὸν χάρτην διὰ τῶν δακτύλων καὶ θὰ ἀπολαύσητε ἀτελεύτητον ἄλυσσιν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας δύναται εὐχερῶς νὰ διέλθῃ τὸ σῶμα μεγάλου ἀτόμου.

Ἡ ἀνωθι εἰκὼν παρέχει ἰδέαν τινὰ τοῦ παιγνίου. ὁ ἀριθμὸς 1 δεικνύει τὸν χάρτην ἀνοικτὸν ἕτοιμον, ὁ ἀριθμὸς 2 δεικνύει πῶς πρέπει νὰ κόπτεται, καὶ ὁ ἀριθμὸς 3 δεικνύει τὴν τομὴν τοῦ διπλώματος.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Ἡ μακροβιότης

Οἱ μακροβιώτεροι ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι οἱ ἐπιστήμονες καὶ ἰδίως οἱ ἀστρονόμοι, καθόσον μόνον οὗτοι διάγουσι τὸν ἡσυχώτερον καὶ μᾶλλον ἀτάραχον βίον,

Ἐπὶ 7000 ἀτόμων, ἐνῷ μέσος ὅρος τῆς ζωῆς τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων εἶναι τριάκοντα τρία ἔτη, τῶν ἀστρονόμων εἶναι ἑβδομήκοντα πέντε, τῶν λοιπῶν ἐπιστημόνων ἑβδομήκοντα τέσσαρα, τῶν φιλολόγων ἑξήκοντα πέντε καὶ τῶν καλλιτεχνῶν πεντήκοντα ἐννέα. Ταῦτα ἐξήχθησαν ἐκ τῆς στατιστικῆς.

Ὥστε, ὅστις θέλει νὰ ζήσῃ πλειότερα ἔτη, δέον νὰ διάγῃ βίον ἄνετον, ἀτάραχον, γαληνιαῖον καὶ μετρίως λιτόν.

Ὁ ἰατρός σας

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἐξανθήσεις ἠλεκτρικῶν στηλῶν.

Μέχρι τοῦδε παρετηροῦντο ἐν τοῖς χειλέοις ἰδίως τῶν ἠλεκτρικῶν στοιχείων Ieceanché ἐξανθήσεις ἀμμωνιακοῦ ἅλατος, οὕτως ὥστε οἱ τηλ. ὑπάλληλοι μὴ εὑρίσκοντες θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἠναγκάζοντο πολὺ ἐγκαίρως ν' ἀνανεῶσι τὰς στήλας των. Ἐσχάτως ὁ Bieske κατώρθωσε νὰ θεραπεύσῃ τὸ δυσάρεστον τοῦτο φαινόμενον ἐπὶ τῶν κυάθων τῆς στήλης Ieceanché μεταχειρισθεὶς διάλυσιν ἀμμωνιακοῦ ἅλατος μετρίας πυκνότητος (1,010). Παρετηρήθη δὲ ὅτι ἐπὶ μακρὰ ἔτη οὐδεμία ἐξάνθησις ἁλάτων ἀνεφαίνετο πλέον ἐπὶ τῶν παρειῶν τῶν κυάθων, τὰ δὲ στοιχεῖα ἐλειτούργουν ἀμέμπτως.

Ὁ ἀήρ.

Ὁ ἀὴρ περιέχει κυρίως ὀκτὼ ἀέρια: ἄζωτον, ὀξυγόνον, ἀργόν, ἀθρακικὸν ὀξύ, ὑδρογόνον, νέον, ἥλιον καὶ κρυπτόν. Ἡ δ' ἀναλογία καθ' ἣν ταῦτα εὑρίσκονται ἔχει ὡς ἀκολούθως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς:

Ἄζωτον	78,03
Ὀξυγόνον	28,99
Ἀργόν,	0,94
Ἀνθρακικὸν ὀξὺ	0,03
Ὑδρογόνον	0,01
Νέον	0,0015
Ἥλιον	0,0015
Κρυπτὸν	0,0001.

Ἀνερχόμενοι ὅμως τὴν ἀτμοσφαίραν θέλομεν ἴδῃ, ὅτι αὐξάνεται τὸ ποσὸν τῶν ἐλαφροτέρων ἀερίων. Εἰς ὕψος 50 χιλιομ. τὸ ὑδρογόνον εἶναι τὸ τρίτον τοῦ ὀξυγόνου, εἰς 100 δὲ χιλιομ. τὸ ὑπερτερεῖ οὕτως, ὥστε ὁ ἀὴρ ἀποτελεῖται ἐκεῖ κατὰ τὰ 9/10 ἐξ ὑδρογόνου.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΑΙ ΦΙΑΛΑΙ ΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΙΤΟΥ

Κύριός τις εἶχε 36 φιάλας Καμπανίτου οἴνου, φοβούμενος δὲ μήπως κλέψῃ ὁ ὑπηρέτης αὐτοῦ φιάλην τινά, ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ εἶπε. Λάβε 39 φιάλας οἴνου· θέλω νὰ τοποθετήσῃς αὐτὰς τετραγωνικῶς οὕτως ὥστε νὰ μετρῷ ἑκάστη πλευρὰ νὰ ἔχῃ πάντοτε ἐννέα.

Ζητεῖται πῶς ὁ ὑπηρέτης κατόρθωσε νὰ κλέψῃ τὴν πρώτην ἡμέραν 4, ὁ δὲ Κύριός του μετρῶν νὰ εὑρίσκῃ εἰς τὴν 1ην πλευρὰν 9 εἰς τὴν 2αν 9 εἰς τὴν 3ην 9 καὶ τὴν 4ην 9 ἤτοι 4Χ9 =36. Τὴν 2αν ἄλλας 4 φιάλας οἴνου καὶ ὁ κύριος ἀριθμῶν νὰ ἐξάγῃ τὸ ἄθροισμα σώστὸν εὑρίσκων εἰς ἑκάστην πλευρὰν ἐννέα. Τὴν τρίτην ἔπισης τέσσαρας, ὡς καὶ τετάρτην ἰσαρίθμους, τὴν δὲ πέμπτην μόνον δύο, ἤτοι ἀφήρησε τὰς ἡμύσεις καὶ ὁ κύριος εὗρισκε εἰς ἑκάστην πλευρὰν 9 ἤτοι 39.

Λάρισσα. **Γ. Δ. Ἰατρίδης**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

100. Αἴνιγμα.

Ἐάν σὲ γράμμα
ἄνθος προσθέσης
ἐν ἀκρωτήριον
θ' ἀποτελέσῃς.

101. Αἴνιγμα.

Νεογνὸν ζῶου εἶμαι
ὅπως ἔχω ἐὰν κεῖμαι
ἐὰν ὅμως σὺ θελήσῃς
τὰ δυὸ πρῶτα ν' ἀφανίσῃς
θὰ μὲ κάμῃς στὸ λεπτὸν
εἰς τὰ ἔθνη σεβαστόν.

102. Αἴνιγμα.

Θεὸς ἀρχαίων
καὶ ἄνθος ὡραῖον
ποιοῦν ἀκρωτήριον
Ἑλλάδος σωτήριον.

103. Αἴνιγμα.

Βασιλεὺς οὐχὶ τυχαῖος
τρισμεγάλος καὶ ἀρχαῖος
καὶ ἐντούτοις θὰ τὸν κάμῃς
τὸ κεφάλι του ἂν τάμῃς
ἄνδρα αἱρετικὸν
σπουδαῖον, ἱερατικὸν.

104. Φίρδην Μύγδην.

Τ ἄνθος υἱῶν Γ.

105. Τρίγωνον.

Κ Εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν νὰ τεθῇ ζῷον.
. . Εἰς τὴν ἀριστερὰν ἐπαρχία τῆς Μ. Ἀσίας.
. . Εἰς τὴν βάσιν νῆσος τῆς Ἑλλάδος.
Α . . . . . Σ

106. Ἐρώτησις.

Ποῖον γράμμα καὶ χρήσιμον
Ἀντικείμενον σχηματίζουν
Νῆσον τοῦ Αἰγαίου πελάγους;

107. Ἐρώτησις.

Ποῖον γράμμα καὶ μέρος
τοῦ ἀλεξικεραύνου σχη-
ματίζουν ἀρχαῖον Μαντεῖον;

108. Γρῖφος.

Οἱ 6 Χ 2Τ Ε Χὰι Κῶ ὕει.

109. Γρῖφος.

Ἀ ἤδη δ' ἀσκῶν ὥσγ' Ἥρας Κ δ.

Γ. Δ. Ἰατρίδης

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΟ "ΑΣΤΥ,,

Σ. ΒΑΛΑΔΩΡΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 152

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΤΑΞΑ
Καθηγητοῦ

ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ—ΑΤΛΑΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΠΑΝΤΟΣ ΦΙΛΟΜΑΘΟΥΣ

Εἰς σχῆμα 4ον δεδεμένη καὶ συγκειμένη ἐκ 43 τυπογραφικῶν φύλλων, ἤτοι σελίδων 344 ἐπὶ χάρτου ἀρίστου

Περιέχει ἀπέναντι τοῦ κειμένου 84 χρωματιστοὺς χάρτας, ἤτοι:

14 μεγάλους, παρέχοντας σαφεστάτην ἰδέαν τῆς ἀναγλύφου διαπλάσεως ἑκάστης χώρας.

2 τῶν συγκοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ Εὐρώπης παριστῶντας ἐν λεπτομερείᾳ τὰς διὰ θαλάσσης καὶ διὰ σιδηροδρόμων συγκοινωνίας μετὰ σχετικοῦ πίνακος τῶν ἀποστάσεων καὶ τῶν ναύλων ἀπὸ μιᾶς εὐρωπαϊκῆς πόλεως εἰς ἄλλην.

1 χάρτην τῶν προϊόντων τῆς Ἑλλάδος.

1 χάρτην τῆς ἐκτάσεως, ἣν κατέχουσιν αἱ διάφοραι φυλαί.

Τὰς πέντε ἀνθρωπίνους φυλὰς μὲ ἐξόχους χρωματισμούς.

1 χάρτην παριστῶντα τὰ θαλάσσια ρεύματα.

1 ὀρεογραφικὸν καὶ ὑδρογραφικὸν χάρτην τῆς Ἑλλάδος.

26 χάρτας παριστῶντας τοὺς νομοὺς τῆς Ἑλλάδος.

1 χάρτην διπλοῦν τῆς ὑδρογείου, παριστῶντα τὰς διὰ θαλάσσης, διὰ σιδηροδρόμων καὶ τηλεγράφων συγκοινωνίας.

1 χάρτην τοῦ βορείου πόλου.

1 χάρτην τῶν ἐν Εὐρώπῃ οἰκούντων λαῶν.

1 χάρτην τῆς Μαρτινίκας

καὶ 34 χάρτας τῶν διαφόρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ λοιπῶν Ἠπείρων μετὰ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, σημαιῶν καὶ στεμμάτων ἑκάστου κράτους.

ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΔΕ ΩΣΑΥΤΩΣ

57 καλλιτεχνικώτατα εὐμεγέθη σχήματα, δι' ὧν τὰ μέγιστα διευκολύνεται ἡ ἀντίληψις τῶν διαφόρων ἐκ τῆς μαθηματικῆς καὶ φυσικῆς Γεωγραφίας ζητημάτων.

10 καλλιτεχνικὰς εἰκόνας τῶν διαφόρων ἀρχαίων μνημείων τῆς Ἑλλάδος.

6 μεγάλους πίνακας παριστῶντας τὰ διάφορα ζῷα καὶ τὴν χλωρίδα ἑκάστης ἠπείρου.

6 ἐθνογραφικοὺς πίνακας ἐμφαίνοντας τοὺς τύπους καὶ τὰς ἐνδυμασίας τῶν λαῶν ἑκάστης Ἠπείρου.

Τέλος εἶναι βιβλίον τερπνότατον, διδακτικώτατον διὰ πάντα ἔμπορον καὶ φιλομαθῆ.

Ἕκαστον ἀντίτυπον τιμᾶται φρ. χρυσᾶ 5. καὶ ἀποστέλλεται ἐπὶ συστάσει παντὶ προαποστέλλοντι τὸ τίμημα, χρυσόδετον φρ. 6.

Εἰς τοὺς ἐγγράφοντας 10 συνδρομητὰς δίδεται δωρεὰν ἐνάντιτυπον.

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται.

Πρὸς τὸν κ. Γ. Μεταξᾶν

Ὁδὸς Πραξιτέλους 223. Πειραιεύς.

ἢ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Γραφείων τῆς «Φύσεως»

Ἀθήνας

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου